Uppsala kommun

Verksamhetsplan och budget 2026–2028

Aktiverande styrdokument: Verksamhetsplan
Berörd verksamhet: Uppsala kommun

Beslutsfattare: Gatu- och samhällsmiljönämnden
Beslutsdatum: 10 december 2025
Diarienummer: GSN-2025-01692

Dokumentansvarig: Biträdande stadsbyggnadsdirektör

Översiktsplan

Mål och budget

Verksamhetsplaner och affärsplaner

Program

Handlingsplaner och övriga planer

Innehåll

Inledning 3
Nämndens uppdrag 3
Politisk plattform 3
Omvärld och förutsättningar 4
Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget 6
Begrepp som används i verksamhetsplanen 6
Kommunfullmäktiges fokusmål 8
Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden 8
Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb 13
Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen 21
Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor 30
Budget 2026 36
Bilaga 1 Styrdokument 39
Bilaga 2 Uppföljningsplan 40
Inledning 40
Nämndens uppföljning 40
Bilaga 3 Investeringsplan 41

Inledning

Gatu- och samhällsmiljönämndens verksamhetsplan och budget 2026–2028 utgår från kommunfullmäktiges beslut om Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028 och fullmäktiges övriga styrdokument. Verksamhetsplanen är nämndens viktigaste styrdokument för vad som ska genomföras 2026–2028.

Nämndens uppdrag

Gatu- och samhällsmiljönämnden ansvarar för trafikfrågor och för planering, byggande, drift och underhåll av gator, vägar och parkeringar, torg, parker, hamn samt kommunala trafikanläggningar. Nämnden ansvarar även för kommunens naturreservat, övriga friluftsområden, friluftsbad och anlagda vattenområden. Inom nämndens område finns även ansvaret för färdtjänst, riksfärdtjänst och skolskjuts.

Politisk plattform

Gatu- och samhällsmiljönämnden utgår ifrån FN:s globala hållbarhetsmål (Agenda 2030) som en kompass för Uppsalas utveckling. För nämnden innebär det ambitionen att utveckla en levande och välfungerande stad och landsbygd samtidigt som vi gör vårt bästa bidrag för hållbar omställning lokalt, nationellt och internationellt. Vi behöver lösa lokala utmaningar som ligger nära oss geografiskt och i tid samtidigt som vi bedriver ett långsiktigt och utåtriktat arbete. Det är så vi bygger Uppsalas varumärke och attraherar talang och företag, och skapar en grogrund för innovationer och för nya företag att utvecklas.

Uppsala ska leda klimatomställningen. Samhällsomvandlingen och stadens expansion är i sig testbäddar för att föra samman uppsalabor, universitet, näringsliv och samhälle, och för att hitta nya former för samverkan. Alla världens samhällen står idag inför stora utmaningar med att uppnå klimatmålen, det gäller även Uppsala. Samtidigt är detta vår tids ödesfråga och den genomsyrar nämndens arbete. Viljan att göra rätt måste vara starkare än rädslan att göra fel. Om vi ska ha en chans att leda omställningen kommer vi att göra misstag på vägen, och om vi inte har fått några skrubbsår på vägen så har vi inte försökt tillräckligt mycket.

För att möjliggöra ett långsiktigt hållbart samhällsbyggande gör nämnden prioriteringar för att infrastrukturen ska gynna omställningen till hållbara transporter. Nämnden ökar energieffektiviseringen och sänker elanvändningen, bland annat genom att effektivisera gatubelysningen.

Uppsala ska vara en av Sveriges bästa cykelstäder. I stadsplaneringen prioriteras gång-, cykel- och kollektivtrafik. Det är yteffektivt och en nödvändighet för att mängden resor i staden ska kunna öka när Uppsala växer. Nämnden ska verka för att öka andelen som går och cyklar till förskolor och skolor. Detta görs bland annat genom att öka trafiksäkerheten vid viktiga målpunkter och införa bilfria zoner kring skolor, förskolor, fritids-, idrotts- och kulturanläggningar.

Innerstadens gaturum är uppsalabornas gemensamma vardagsrum. Det ska utvecklas och göras mer attraktivt genom bland annat mer plats för bland annat gatuliv och uteserveringar. Trafikflödena avseende gång- och cykeltrafik ska öka. Sänkt hastighet och minskad genomfartstrafik för motorfordon minskar trängseln, bidrar till lägre utsläpp och ökar säkerheten för alla trafikslag. En aktiv parkeringsstrategi ska bidra till omställningen till hållbara transporter och en attraktiv innerstad. I samarbete med

Region Uppsala ska nämnden bidra till ökat resande med kollektivtrafiken. Motortrafiken i innerstaden ska minska genom samordnade varutransporter. Det ska bli lättare att samåka och åka med kollektivtrafiken till och från Uppsala genom att utöka antalet pendlarparkeringar.

Grönskan i staden ska öka och den gröna infrastrukturens potential som kolsänka och förstärkt biologisk mångfald ska utvecklas. Uppsalas parker och gröna stråk ska vara tillgängliga och attraktiva för uppsalaborna och bidra till folkhälsan och hållbara vanor.

Det ska inte behövas långväga resande för att uppleva starka naturupplevelser. Attraktiviteten ska öka i våra parker och fler parker ska anläggas. Vid planeringen av sommarblomsprogrammet ska växter som främjar pollinerande insekter prioriteras.

Den allmänna platsen ska vara attraktiv och bjuda in till rörelse och vistelse som leder till ökad trygghet för uppsalaborna. Ett systematiskt arbetssätt för att identifiera brister och utvecklingspotential tillsammans med representanter från civilsamhället utvecklas där trygghetsvandring är ett bland flera verktyg.

Nämnden ska ha en aktiv dialog med bygdeföreningarna, vägföreningarna och boende på landsbygden. Arbetet med medborgarbudget förstärks genom att en miljon av nämndens investeringsbudget årligen avsätts för investering i landsbygderna, för genomförande av medborgarförslag. Nämnden fortsätter att prioritera utbyggnaden av pendlarparkeringar på landsbygden för ett hållbart trafiksystem.

Nämnden utvecklar planeringen och beredskapen för att kunna hantera effekter av klimatförändringar, till exempel genom arbetet med dagvatten- och skyfallsplan, bemanningsberedskap, trädplantering och anläggning av regnbäddar i gaturum.

En stor del av nämndens ansvarsområden ingår i en samhällsbyggnadsprocess som sträcker sig från en idé om hur en plats kan utvecklas till en färdigbyggd plats som behöver tas om hand. Nämnden ska fortsätta stärka samverkan med uppsalaborna, civilsamhället, lokala näringslivet, universiteten, statliga myndigheter och övriga kommunens nämnder och kommunala bolag för att samhällsbyggandet som helhet ska nå kommunens hållbarhetsmål.

Omvärld och förutsättningar

Uppsala har de senaste åren haft en hög befolkningsökning och prognoser visar att kommunen fortsätter växa. Det förutsätter en kontinuerlig utbyggnad av bostäder, arbetsplatser och infrastruktur. Med Fyrspåravtalet säkras möjligheterna till en fortsatt hög utbyggnadstakt tillsammans med förbättringar i kollektivtrafiksystemet, främst genom utbyggnad av spårväg. Detta medför stora investeringsbehov för kommunen samtidigt som driftskostnaderna ökar.

Nämnden kommer fortsätta att identifiera och genomföra effektiviseringsåtgärder. Fortsatt digitalisering av processer kommer genomföras för att effektivisera kärnverksamhet och ge medborgare och företagare ökad service. Nämnden fortsätter att prioritera långsiktiga mål och kvaliteter framför de kortsiktiga. Hanteringen av en utmanande närtid får inte riskera arbetet mot den långsiktiga måluppfyllelsen.

I ett snabbt växande Uppsala behöver nämnden vara lyhörd för de behov och förväntningar som den föränderliga omvärlden ställer på den kommunala organisationen. De demografiska förutsättningarna, med en allt större del av befolkningen i hög ålder och en hög inflyttningstakt, medför stora utmaningar i planeringen av den offentliga platsen. Sambandet mellan ökad fysisk aktivitet och

bättre folkhälsa, tillsammans med förändringen i kommunens demografi, gör att nämnden behöver planera för multifunktionell markanvändning av allmän plats på ett sätt som inte gjorts tidigare.

För att kunna möta utmaningarna behöver nämnden ha en flexibel förvaltnings-organisation som kan möta behoven hos omvärlden med bland annat digitalisering och teknikutveckling. Nämnden måste säkerställa en långsiktig kompetensförsörjning genom rekrytering av nya medarbetare, kompetensutveckling inom organisationen och tillgängliggörande av kompetens utanför organisationen. Inom områden som transport, klimat och energi bidrar digitaliseringen till effektivare lösningar. Förväntningarna på kommunens digitala service ökar och digitalisering kan även ge nämnden möjlighet att utveckla formerna för insyn och delaktighet i beslutsprocesserna. Samtidigt finns det risk för en digital klyfta om kommunen inte erbjuder andra alternativ för de kommuninvånare som inte tar del av den nya tekniken. För att möta de nya digitala möjligheterna och utmaningarna krävs investeringar och utbildning samt beredskap hos medarbetarna för att förändra sitt arbetssätt. Innovation och digitalisering är verktyg som kommunen kan använda sig av för att uppnå ett effektivare resursutnyttjande och skapa ökat värde för dem vi är till för. Risken för cyberattacker för att komma åt kommunens data bedöms ha ökat. Nämnden arbetar därför ständigt för att öka informationssäkerheten.

Den industrialiserade världen har under modern tid varit bra på att skapa ekonomisk tillväxt och välstånd, med den nackdelen att det har skett på bekostnad av miljö och klimat. Uppsalabornas stora utsläpp av växthusgaser inkluderar transporter i kommunen, långväga resor och konsumtion av varor och livsmedel. Uppsalas expansion, med framväxten av nya bostadsområden, ger också upphov till betydande utsläpp under byggprocessen.

Ett oförutsägbart väder påverkar behoven av drift och underhållsarbeten. Exempelvis medför en varm höst en längre sommarsäsong som kräver extra skötsel av grönytor.

Kommunens tre övergripande klimatmål är att Uppsala ska vara klimatneutralt 2030, klimatanpassat 2040 och klimatpositivt senast 2050. För att nå klimatmålen har klimatbudgetåtgärder införts i kommunens *Mål och budget*. De åtgärder som finns inom gatu- och samhällsmiljönämndens ansvar har inkluderats i verksamhetsplanen. Fokus behöver riktas mot utsläppsreducerande åtgärder vilket kräver strukturella förändringar som påverkar samhällsplaneringen, energiförsörjningen och våra val av byggmaterial, transporter, matvanor och konsumtionsmönster.

Det finns motsvarande mål om att skapa en giftfri miljö med ren luft, rent vatten och ren mark. Detta ligger i linje med vad vetenskapen säger måste göras för att Uppsala ska bidra till att Sverige når de nationella och globala klimatmålen. Många aktörer arbetar aktivt med miljö- och klimatfrågor men omställningstakten behöver öka för att säkra planetens välmående och de stabila och välmående ekosystem som utgör grunden för människors hälsa och välmående.

För ett hållbart samhällsbyggande och förvaltande krävs det en god förmåga till samverkan med kommunens invånare, föreningar, näringsliv, universitet och statliga myndigheter. Samverkan med andra nämnder som arbetsmarknadsnämnden blir allt viktigare under kommande år för att sysselsätta ungdomar och personer som står utanför den ordinarie arbetsmarknaden.

I en ansträngd ekonomi är det viktigt att nämnden söker extern finansiering där det är möjligt för att inte utvecklingsarbeten ska stanna av.

Nämndens metoder för medborgardialoger är under ständig utveckling. Pandemin lärde verksamheten att använda digitala dialoger. Dessa kompletterar våra dialogformer genom att fler medborgare ges möjlighet att tycka till men också för att undvika folksamlingar ur ett säkerhetsperspektiv.

Syftet med nämndens verksamhetsplan och budget

Nämndens verksamhetsplan beskriver hur nämnden ska förverkliga kommunfullmäktiges övergripande styrdokument Mål och budget 2026 med plan för 2027-2028. Nämndens budget visar hur nämnden fördelar de ekonomiska resurser som tilldelats i Mål och budget. Verksamhetsplanen visar hur nämndens politik bidrar till att uppfylla de krav som ställs genom:

- fokusmål
- uppdrag
- budget

Nämnden följer upp verksamhetsplanen och budgeten i samband med kommunens gemensamma uppföljningar per april, delårsbokslutet per augusti och årsredovisningen. Nämnden ansvarar för att löpande följa upp och analysera utvecklingen inom verksamhetsområdet. I samband med att nämnden beslutar om verksamhetsplan och budget beslutar nämnden också om en plan för intern kontroll.

Stadsbyggnadsförvaltningen ansvarar för att genomföra verksamhetsplanen.

Begrepp som används i verksamhetsplanen

Begrepp	Beskrivning
Fokusmål	Kommunfullmäktiges mål i *Mål och budget*. Nämnden konkretiserar fokusmålen genom att beskriva åtgärder till uppdragen och vid behov komplettera med grunduppdrag, nämndmål, strategier, åtgärder och indikatorer.
Uppdrag	Uppdrag som ges till nämnden genom kommunfullmäktiges Mål och budget eller genom beslut som fattas under året av kommunfullmäktige och/eller kommunstyrelsen. Till uppdrag från Mål och budget tar nämnden fram åtgärder och vid behov strategier för att beskriva hur nämnden genomför uppdragen.
Grunduppdrag	Nämndens grunduppdrag enligt reglementet. Utvecklingen av grunduppdraget beskrivs med nämndmål med åtgärder och/eller indikatorer.
Nämndmål	Nämnden kan för att bidra till måluppfyllelse konkretisera fokusmålen genom att formulera egna nämndmål med tillhörande strategier och åtgärder. Under fokusmål 1 finns ett kommungemensamt obligatoriskt nämndmål inom arbetsmiljö.
Budget	Nämndens budget utgår från *Mål och budget* och preciseras i nämndens detaljbudget. Nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi redovisar budgeten separat för de båda verksamhetsformerna.
Klimatbudget	Klimatbudgeten är ett verktyg för att underlätta och påskynda omställningen så att kommunens klimatmål kan nås. Den innehåller prioriterade åtgärder för planperioden inom de områden som står för majoriteten av utsläppen inom Uppsala kommun.
Strategi	Visar nämndens långsiktiga vägval för hur den ska nå sina mål. Nämnden tar i sina strategier även hänsyn till kommunens program och policyer. Nämnden kan i beskrivningen av sina strategier visa vad som behöver göras även bortom 2026–2028 för att sätta in åtgärderna i ett sammanhang.
Åtgärd	Visar vilka initiativ nämnden tar för att förverkliga sina nämndmål och uppdrag. Det kan exempelvis handla om att nämnden gör satsningar, fattar nödvändiga beslut, tillsätter en utredning eller startar en försöksverksamhet. Åtgärder för att öka jämställdheten ska alltid övervägas. För nämnder som har både en systemledarroll och en egenregi behöver det framgå om åtgärden gäller båda verksamhetsformerna eller enbart den ena eller andra.

Begrepp	Beskrivning
Klimatåtgärd	Åtgärder inom klimatbudgeten, som tillsammans syftar till att kommunens klimatmål ska kunna nås.
Förväntad effekt	Konkretiserar en åtgärd och beskriver vad den ska leda till. Underlättar på så sätt uppföljningen av åtgärder.
Styrdokument	Visar om åtgärden finns i, eller kan kopplas till genomförandet av, ett befintligt styrdokument (till exempel program eller handlingsplan).
Indikator	Indikatorer mäter trender, resultat och önskade effekter i när- och omvärld som kommunen behöver förhålla sig till. De ska kunna jämföras över tid och där det är möjligt med andra organisationer och kommuner. De kan användas i styrningen genom att sätta ett målvärde för respektive indikator för planperioden.

Kommunfullmäktiges fokusmål

Fokusmål 1: Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Uppdrag 1. Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att minska den administrativa belastningen, öka takten i digitaliseringen och skapa förutsättningar för ett mer effektivt resursutnyttjande.

För att klara av välfärdsuppdraget och öka samhällsnyttan behöver alla nämnder och bolagsstyrelser säkerställa en resurseffektiv verksamhet. Genom systematisk verksamhetsutveckling, digitalisering och innovation såväl inom respektive förvaltning och bolag som inom gemensam administration ska resurser frigöras till kommunens kärnverksamheter. Ökad samverkan och samfinansiering med universiteten för att dra nytta av forskningsresultat och spetskompetens kan stärka utvecklingen. För att kunna erbjuda en enklare vardag för invånare samt högre kvalitet och effektivitet i verksamheten ska kommunen öka takten i digitaliseringen av verksamheternas processer och utvecklingen av digitala tjänster. Utveckling av processer, datadrivet beslutsfattande och nya tjänster med stöd av AI och automatisering ska öka. En förutsättning är hela kommunens ansvarstagande för sin datakvalitet, informationsförvaltning och informationssäkerhet. Systematiken för att följa upp och analysera kvalitet, produktivitet och effektivitet ska vidareutvecklas.

Tabell 1. Nämndens åtgärder till Uppdrag 1. Frigöra tid och resurser till kommunens kärnverksamheter genom att minska den administrativa belastningen, öka takten i digitaliseringen och skapa förutsättningar för ett mer effektivt resursutnyttjande.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Öka det datadrivna arbetet i verksamheten.		Ökat resursutnyttjande.
Utred och börja implementera AI stöd i verksamheten där det är möjligt till exempel genom att investera i och sätta upp tre avancerade trafikmätare med AI-teknik.		Effektivare resursutnyttjande. Effektiv utvärdering av resandet före och efter ombyggnation av väginfrastruktur samt automatiserad trafiksäkerhetsanalys.
Utred och implementera relevanta IT-system för att minska behovet av analoga underskrifter.		Ökad effektivitet och mindre papperskonsumtion.

Uppdrag 8: Säkerställa hög livskvalitet och förutsättningar till att åldras på egna villkor genom att främja fysisk, social och digital inkludering.

Välbefinnande och hälsa är två viktiga faktorer som påverkar vår livskvalitet. Försämrad syn, hörsel eller rörlighet kan medföra minskad möjlighet till sociala aktiviteter och annat som tidigare skapat mening i livet. Offentliga miljöer ska utformas för tillgänglighet, trygghet och för att främja delaktighet och fysisk aktivitet. Den snabba digitala utvecklingen har medfört ett utanförskap för många äldre, där sociala gemenskaper går förlorade. Ofrivillig ensamhet ökar risken för isolering, nedsatt hälsa, demenssjukdomar och psykisk ohälsa, något som förekommer hos många äldre. Uppsala ska genomföra en bred satsning för att motverka ofrivillig ensamhet hos äldre. Fler äldre ska få ta del av den digitala utvecklingen.

Tabell 1. Nämndens åtgärder till Uppdrag 8. Säkerställa hög livskvalitet och förutsättningar till att åldras på egna villkor genom att främja fysisk, social och digital inkludering.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Förstärk samverkan med äldre och organisationer för att öka tillgängligheten i det offentliga rummet, till exempel genom att åtgärda lätt avhjälpta hinder och finansiera fler tillgängliga parkbänkar.		Allmän plats blir bättre anpassad efter äldres möjligheter.
Planera mer enligt universell design.		Ökad tillgänglighet till hela staden för större andel av medborgarna.
Tillgängliggöra Dragarbrunnsgatan med fler anpassade sittplatser.		Fler sittmöjligheter i centrala Uppsala.
Öka attraktiviteteten och tillgängligheten till Västertorg och Torbjörnstorg.		Bättre möjligheten att nyttja platsen.
Renovera Kungsängstorg, sittplatser som fungerar för personer med funktionsnedsättning ska etableras.		Ett tillgängligare Kungsängstorg
Renovera stadsträdgårdens paradplantering, annuella rabatten vid entrén från Islandsbron, och etablera fler sitt- och mötesplatser där.		Stadsträdgården blir tillgängligare.
Komplettera Gottsundagipen med bland annat tillgängliga vägar med belysning, naturlek, väderskydd, sittplatser, tillgänglig sagostig och mer grönska.		Bättre möjlighet till att röra sig i Gottsundagipen för äldre.
Vid upprustning av befintliga lekmiljöer förbättras sol- och skuggförhållanden, tillgänglighet och platser för social samvaro.		Ökad tillgänglighet vid befintliga lekmiljöer som bättre möjliggör umgänge över generationsgränser.
Öka krontäckningen för mer skugga, vilket bland annat gynnar äldre och barn. Nyplanteringar av träd kommer göras i innerstaden, i Nyby samt i stadsträdgården.		Mer skugga och svalka i innerstaden, Nyby och stadsträdgården.
Vid drift och förvaltning av allmän platsmark ska Uppsala kommun beakta ett äldreperspektiv, och på så sätt säkerställa en god tillgänglighet för äldre personer.	Handlingsplan för äldrevänlig kommun	Förbättrad tillgänglighet till allmän plats för äldre personer.
Kommunen ska utveckla sin samverkan med Region Uppsala/UL i syfte att bättre än idag möta äldres behov och preferenser i kollektivtrafiken bland annat avseende biljettpriser, resor utanför lågtrafik samt tillgänglighet till busshållplatser i staden och i landsbygderna.	Handlingsplan för äldrevänlig kommun	Ökad tillgänglighet till kollektivtrafiken för äldre.
Inrätta fler övergångsställen med förlängd gröntid på trafikljus där behoven är som störst.	Handlingsplan för äldrevänlig kommun	Förbättrad tillgänglighet till allmän plats för medborgarna.
Tillskapa fler övergångsställen med trafiksignal med ljud och ljus.	Handlingsplan för äldrevänlig kommun	Förbättrad tillgänglighet till allmän plats för medborgarna.
Se över hur kommunens arbete med planer som omfattar parkeringsmöjligheter för bil bättre ska möta äldres behov.	Handlingsplan för äldrevänlig kommun	Förbättrad tillgänglighet till allmän plats för medborgarna.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Genomför insatser för att främja hållbara färdmedel och öka cykel som transportmedel i gruppen 65+.	Handlingsplan för äldrevänlig kommun	Förbättrad hälsa för äldre medborgare och minskad klimatpåverkan från målgruppen.
Stärk förutsättningarna för äldres sociala delaktighet och möjligheter att ta del av ett rikt och relevant aktivitetsutbud på likvärdiga villkor.	Handlingsplan för äldrevänlig kommun	Förbättrad hälsa genom en ökad möjlighet att ta del av ett rikt och relevant aktivitetsutbud.
Stärk förutsättningarna för äldres fysiska aktivitet och möjligheter att ta del av ett rikt och relevant aktivitetsutbud för fysisk aktivitet på likvärdiga villkor.	Handlingsplan för äldrevänlig kommun	Förbättrad hälsa genom en ökad möjlighet att ta del av ett rikt och relevant aktivitetsutbud.
Verka för att äldres engagemang, kompetens och erfarenheter kan bidra till att stärka kommunens verksamheter.	Handlingsplan för äldrevänlig kommun	Ökat nyttjande av äldres erfarenheter bidrar till utveckling och ökad kvalitet i kommunens verksamheter.

Uppdrag 11: Öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande samt utveckla samverkan kring att genomföra val i Uppsala kommun.

Förutsättningarna att nyttja sina demokratiska rättigheter är inte jämlikt fördelade. Kommunen ska därför utveckla arbetet med att öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande samt verka för ett mer jämlikt valdeltagande. För att de allmänna valen 2026 ska kunna genomföras på ett tryggt, rättssäkert och tillgängligt sätt behöver samverkan mellan berörda nämnder och bolagsstyrelser stärkas. En mer robust valorganisation behöver byggas upp i såväl mellanvalsperiod som vid valår. Arbetet omfattar bland annat bemanning, lokalförsörjning och logistik.

Förutsättningarna att nyttja sina demokratiska rättigheter är inte jämlikt fördelade. Kommunen ska därför utveckla arbetet med att öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande samt verka för ett mer jämlikt valdeltagande. För att de allmänna valen 2026 ska kunna genomföras på ett tryggt, rättssäkert och tillgängligt sätt behöver samverkan mellan berörda nämnder och bolagsstyrelser stärkas. En mer Sida 16 robust valorganisation behöver byggas upp i såväl mellanvalsperiod som vid valår. Arbetet omfattar bland annat bemanning, lokalförsörjning och logistik.

Tabell 2. Nämndens åtgärder till Uppdrag 11. Öka valdeltagandet i områden och grupper med lågt valdeltagande samt utveckla samverkan kring att genomföra val i Uppsala kommun.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Använd verksamheten som informationsbärare inför de allmänna valen 2026.		Ökat valdeltagande.

Nämndens grunduppdrag

Nämnden kommer fortsätta arbeta med en övergripande kompetensförsörjningsplan som möjliggör ett systematiskt utvecklingsarbete för att hålla en hög effektivitet och minska konsultberoendet.

Under 2026 implementeras handlingsplanen för det långsiktiga gatuunderhållet. De utökade medel för gatuunderhåll kommer bland annat att användas till mindre beläggningsarbeten, kantskärning och dikning. Syftet är att stärka det förebyggande underhållet och därigenom förlänga livslängden på kommunens gator.

Nämndmål N1.1. Kommunkoncernen ska ha en hållbar och hälsofrämjande arbetsmiljö

Kommunens systematiska arbetsmiljöarbete är i första hand förebyggande och hälsofrämjande. Väl fungerande systematik, rutiner och den löpande dialogen mellan chef och medarbetare skapar förutsättningar för kommunen som arbetsgivare att säkerställa en god organisatorisk, social och fysisk arbetsmiljö.

Samtliga nämnder, styrelser, förvaltningar och bolag ska regelbundet följa upp arbetsmiljön och det systematiska arbetsmiljöarbetet i den egna verksamheten samt säkerställa att en returnering av arbetsmiljöuppgifter kan hanteras på ett bra sätt.

Som arbetsgivarnämnd har kommunstyrelsen en särskild tillsynsplikt för kommunens arbetsmiljö och följer därför upp hur nämnderna tillämpar det systematiska arbetsmiljöarbetet. Dessutom kommer kommunstyrelsen under planperioden särskilt följa upp och analysera de arbetsmiljörelaterade nyckeltalen hållbart medarbetarengagemang, sjukfrånvaro och upprepad kortidssjukfrånvaro samt tillbud och arbetsskador på kommunövergripande nivå.

Tabell 3. Nämndens åtgärder till Nämndmål N1.1. Kommunkoncernen ska ha en hållbar och hälsofrämjande arbetsmiljö.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Stärka det systematiska arbetsmiljöarbetet med inriktning mot en hållbar arbetssituation.		En långsiktigt god hälsa bland medarbetare.
Stärka medarbetardriven utveckling.		Goda förutsättningar för nämnden att öka takten i verksamhetsutvecklingen.
Kompetenshöjande insatser för chefer och medarbetare kring mångfald och inkludering.		Ökad medvetenhet om vikten av strukturerat arbete kring mångfald och inkludering som en del av kompetensförsörjning. Minska risken för diskriminering och bli en attraktiv arbetsgivare för alla.

Indikatorer

Tabell 4. Nämndens indikatorer till uppdrag och grunduppdrag som kopplar till fokusmål 1.

Målsättning	Indikator	2024	2025	Jämförelse-värde	Nr MoB	Källa
2026 – 84 2028 – 86	Medborgarundersökning - Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)			83,2	7	N00640
	Kvinnor					
	Män					
Öka	Hållbart medarbetarengagemang (HME) totalindex.	78	78		8	Medarbetar-undersökning /U00200
	Kvinnor	79				
	Män	77				
Öka	Index för ledarskap i medarbetarundersökningen	78	79			Medarbetar-undersökning
	Kvinnor	80				
	Män	76				
Öka	Medarbetare som anser att de är insatta i sin arbetsplats mål.	78	76			Medarbetar-undersökning
	Kvinnor	80				
	Män	77				
Minska	Sjukfrånvaro totalt andel.				9	Egen uppföljning /N00090
	Kvinnor					
	Män					
Öka	Skötsel av gator och vägar fungerar bra i kommunen, andel (%).			R12: 63,4	15	KOLADA N00600
Öka	Skötsel av gång- och cykelvägar fungerar bra i kommunen, andel (%).			R12: 72,9	15	KOLADA N00602
Öka	Snöröjning av gator och vägar fungerar bra i kommunen, andel (%).			R12: 65,5	15	KOLADA N00601
Öka	Snöröjning av gång- och cykelvägar fungerar bra i kommunen, andel (%).			R12: 63,7	15	KOLADA N00603
Öka	Möjligheterna att enkelt kunna transportera sig med bil är bra, andel (%).			R12: 87,9	15	KOLADA N00575
Öka	Utbudet av gång- och cykelvägar är bra, andel (%).			R12: 87,3	15	KOLADA N00570
-	Driftkostnad kommunala bilvägar, kr/m.			R12: 164,8		KOLADA U07497
-	Driftkostnad kommunala cykelvägar, kr/m.			R12: 95,4		KOLADA U07498
-	Driftkostnad vinterväghållning kommunala bilvägar, kr/m.			R12: 81,3		KOLADA U07499
-	Kommunal cykelväg som snöröjs och halkbekämpas, andel (%).			R12: 97,4		KOLADA U07458
-	Kostnad parker, kr/inv.			R12: 639		KOLADA N07005
Minska	Energianvändning per gatubelysning, kWh/ljuspunkt.			R12: 250,5		KOLADA U07426
Öka	Andel (%) inkomna synpunkter i form av klagomål och förbättringsförslag från invånare som har hanterats		93 %			Egen uppföljning

	(mottagen, bedömd, återkopplad och avslutad).		
Öka	Andel (%) inkomna felanmälningar från invånare som har hanterats (mottagen, bedömd, återkopplad och avslutad).	88 %	Egen uppföljning

Fokusmål 2: Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

Uppdrag 12. Förenkla företagens vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker service och myndighetsutövning med hög kvalitet.

Uppsala är en kommun där nya och befintliga företag ges förutsättningar att starta och växa. För att stimulera jobbtillväxt behöver det skapas bättre förutsättningar för fler företag att starta, etablera sig, ställa om och växa i kommunen. Företag och företagare ska mötas av bra service med hög tillgänglighet, god förståelse, effektiv handläggning och tydlig kommunikation. Kommunens anseende som affärspartner och som aktiv och framåtblickande samverkanspartner ska öka. Upphandling är ett strategiskt verktyg för att främja näringslivsklimatet i Uppsala. Upphandlingarna ska om möjligt delas upp i mindre delar för att underlätta för små och lokala företag att delta och lägga anbud.

Tabell 5. Nämndens åtgärder till Uppdrag 12. Förenkla företagens vardag genom att utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker service och myndighetsutövning med hög kvalitet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Beakta möjligheterna för det lokala näringslivet att lämna anbud i upphandlingar.		Större andel lokalt producerade varor och tjänster till kommunens verksamhet.
Öka möjligheten för företagare att nyttja allmän plats.		Lättare att bedriva verksamhet samt ökad nöjdhet hos företagare.
Vidareutveckla stadskärnan och samverka för ett attraktivt city för boende, verksamheter och besökare.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet	Förstärkt platsvarumärke.
Uppsala kommun ska ge en samordnad, rådgivande, rättssäker, effektiv företagsservice och ett gott bemötande i kontakterna med näringslivet.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet	Företag växer och fler jobb skapas.
Uppsala kommun ska vara ledande inom digitala tjänster och arbete med ett datadrivet beslutsfattande för att säkerställa en enkel, rättssäker och effektiv företagsservice för hela näringslivet.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet	Företag växer och fler jobb skapas.
Uppsala kommun ska vara ledande inom upphandling som ett strategiskt verktyg för utveckling, och skapa möjligheter för företag oavsett storlek och bransch.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet	Uppsala kommun uppfattas som en attraktiv affärspartner.
Uppsala kommun ska kännetecknas av dialog och tillgänglighet när det gäller upphandling.		Uppsala kommun uppfattas som en attraktiv affärspartner.

Uppdrag 13. Stärka Uppsala som evenemangsstad genom att utveckla samverkan och platser för evenemang och upplevelser.

Evenemangen bidrar till att Uppsala upplevs som en levande och trygg plats. En mer levande stad och stadskärna ökar Uppsalas attraktivitet och bidrar till Uppsalas näringsliv i form av högre omsättning och fler arbetstillfällen. En långsiktig platsplan med utveckling av befintliga och nya platser för evenemang och upplevelser ska tas fram med utgångspunkten i att se Uppsala som en arena. Processer, samarbeten och infrastruktur för evenemang och upplevelser ska utvecklas. Det ska upplevas lätt för föreningar, det fria kulturlivet och evenemangsarrangörer att boka platser genom förenklad tillståndsgivning och minskad administration.

Tabell 6. Nämndens åtgärder till Uppdrag 14. Stärka Uppsala som evenemangsstad genom att utveckla samverkan och platser för evenemang och upplevelser.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Möjliggör för fler event genom förstärkt samarbete med kulturnämnden och Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB.		Fler event inom kommunen.

Uppdrag 14. Öka andelen Uppsalabor som är självförsörjande.

För att fler ska komma i arbete är det centralt att det finns växande företag som är villiga att anställa. Fler ska kunna starta och driva företag och näringslivets konkurrenskraft ska stärkas. Arbetssökande ska få möjlighet att skaffa sig kunskaper och erfarenheter som efterfrågas på arbetsmarknaden, samtidigt som näringslivets kompetensförsörjning ska underlättas. För att möta kompetensbehoven spelar arbetsgivare en viktig roll genom att möjliggöra praktik och anställning. Arbetsgivare behöver se och ta tillvara all kompetens. Fler personer ska erbjudas arbetsmarknadsanställningar och andra insatser för att få en första arbetslivserfarenhet. Kommunen ska erbjuda platser för Prao, APL, arbetsmarknadsanställningar och praktik i den egna verksamheten samt kravställa på praktik- och lärlingsplatser i upphandlingar. Genom individanpassat stöd och insatser kan övergången från skolan till ett inkluderande arbetsliv underlättas. Kommunen ska möjliggöra för personer med försörjningsstöd att transportera sig till utbildning och arbetsmarknadsåtgärder. Stödet för att fler personer med funktionsnedsättning ska kunna ta steget ut på arbetsmarknaden utökas. Arbetet med utbildnings- och jobbcenter i olika stadsdelar i Uppsala ska fortsätta att utvecklas.

Tabell 7. Nämndens åtgärder till Uppdrag 14. Öka andelen Uppsalabor som är självförsörjande.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Ta emot personer med försörjningsstöd för att möjliggöra aktivitetskravet som arbetsmarknadsnämnden har.		Fler medborgare med en meningsfull sysselsättning och ökad chans till egen försörjning.
Omarbeta och växla upp befintlig struktur för stadsvärdar.		Fler som kommer in på arbetsmarknaden via sysselsättningsåtgärder

Uppdrag 16. Stärka Uppsalas position som nationell och internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.

Att driva och delta i relevanta och prioriterade samarbeten och hämta hem erfarenheter bidrar till att verksamheten kan utvecklas för att skapa mer nytta för våra invånare och samtidigt stärka Uppsalas förutsättningar nationellt och internationellt. Uppsala ska positionera sig som en aktiv och trovärdig samverkanspart i frågor som är avgörande för kommunens utveckling och attraktivitet. Visat ledarskap och nya nätverk stärker Uppsalas möjligheter att påverka och bidra samtidigt som det ökar attraktiviteten för investeringar och gemensamma satsningar. För att möta ekonomiskt utmanande tider samtidigt som behovet av utveckling kvarstår ska Uppsala kommun bygga strategisk kapacitet för att använda de möjligheter som erbjuds att söka extern finansiering genom nationella och europeiska fonder och program. När kommunens verksamheter deltar i eller driver externt finansierade projekt ska det finnas en tydlig koppling till kommunens mål och planerad verksamhetsutveckling.

Tabell 8. Nämndens åtgärder till Uppdrag 16. Stärka Uppsalas position som nationell och internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Identifiera och sök extern finansiering för utvecklingsprojekt med tydlig koppling till kommunens mål.		Stärkt möjlighet att utveckla verksamheten enligt målsättningarna.
Fortsätt samarbetet för hållbar utveckling i samverkan med Uppsala universitet och Sveriges lantbruksuniversitet.		Förstärkt genomförande av Uppsalas hållbara omställning.
Stärka Uppsalas fokusbranscher och kluster och främja gränsöverskridande utveckling.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet	Ökad innovation- och tillväxtkraft i näringsliv och kommunen.
Arbeta med hållbar utveckling och bidra till innovationer i nära samverkan med akademi, näringsliv, samhälle och det innovationsstödjande systemet.	Handlingsplan för näringslivsprogrammet	Ökad innovation- och tillväxtkraft i näringsliv och kommunen. Förstärkt genomförande av Uppsalas hållbara omställning.

Uppdrag 17. Utveckla innerstadens torg och offentliga rum för att bidra till en attraktiv och levande stad.

Uppsalas torg och andra offentliga rum ska vara attraktiva, tillgängliga och trygga. Här sätts människan i centrum för att skapa levande mötesplatser. En levande innerstad är även viktig för att utveckla cityhandeln. Stora torget, Vaksala torg, S:t Eriks torg, Fyristorg och Dragarbrunns torg ska utvecklas för att främja liv och rörelse. Torgens rumslighet, möblering och grönska ska förstärkas, och särskild vikt ska läggas vid gestaltning med vatten såsom fontäner. Fler aktiviteter och evenemang ska anordnas för att bjuda in till vistelse och bidra till ett ökat folkliv. Berörda fastighetsägare och näringsidkare är viktiga samarbetspartners i arbetet. Arbetet med att skapa trivsamma sommar- och vinterplatser genom att begränsa trafiken och placera ut möbler och växter ska fortsätta att utvecklas. Renhållningen ska öka så att de platser som prioriteras för vistelse alltid ska vara välskötta.

Nämnden planerar utifrån ett 8-80 perspektiv vilket betyder att allmän plats utformas så den fungerar lika bra för en 8 åring som en 80 åring. Mer detaljerat innebär det att planeringen ska fokusera på människor och inte bilar, med ett mål att skapa utrymmen där folk kan interagera och leva sina liv.

Tabell 10. Nämndens åtgärder till Uppdrag 17. Utveckla innerstadens torg och offentliga rum för att bidra till en attraktiv och levande stad.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Permanenta julmarknaden vid S:t Eriks torg, genomför utsmyckning vintertid och planera för aktiviteter på torgen vintertid.		Ett positivt evenemang som stödjer näringslivet i Uppsala.
Planera och genomför när möjligt ombyggnation av Dragarbrunnstorg, Kungsängstorg och Fyristorg.		Ökad attraktivitet i Uppsalas innerstad.
Ta fram förslag för utveckling av cykelgator på Västra Ågatan och Svartbäcksgatan.		Säkrare trafikmiljö och ökad attraktivitet i Uppsalas innerstad.
Ta fram förslag för ombyggnation av Östra Ågatan mellan Drottninggatan och St. Olofsgatan.		Ökad attraktivitet i Uppsalas innerstad.
Mobilisera lokala krafter för platsaktivering av parker och torg, informera föreningar om möjligheten att verka på allmän plats.		Ökad aktivitet och rörelse i kommunen.
Genomför platsaktivering av Vaksala torg med inkludering och sammanhållen stad som utgångspunkt.		Attraktivare Vaksala torg.
Som en del av utvecklingen av stadskärnan inkludera Fyrisån och hamnen med aktiviteter under 2027.		Attraktivare hamnområde.

Uppdrag 19. Dialogen med invånare, näringsliv och organisationer ska påbörjas redan i tidiga skeden av samhällsbyggandet på landsbygder, i tätorter och i staden.

Den fysiska planeringen och samhällsbyggandet behöver utgå från de behov som finns hos både nuvarande och framtida generationer. Invånare, näringsliv, akademi och civilsamhälle har kunskap om hur behoven i samhället ser ut och deras engagemang bidrar till en levande demokrati. Det är också viktigt att utveckla formerna för medborgardialoger så att fler röster fångas upp och fler kommer till tals. Kommunen behöver därför synliggöra medborgardialogerna och stärka förutsättningarna för dialoger och delaktighet kring kontinuerlig översiktsplanering och andra tidiga skeden av samhällsbyggandet som ett led i att bygga ett hållbart samhälle. Stadsdels- och bygderåd ska involveras i tidiga skeden av samhällsbyggandet.

Tabell 11. Nämndens åtgärder till Uppdrag 19. Dialogen med invånare, näringsliv och organisationer ska påbörjas redan i tidiga skeden av samhällsbyggandet på landsbygder, i tätorter och i staden.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Förstärka arbetet med hållbar utveckling genom arbetssättet Min hållbarhetsidé inriktat också till gymnasieungdomar genom samverkan med skolan.		Förstärkt genomförande av Uppsalas hållbara utveckling
Förstärk information till medborgare inför genomförande av skogsskötselåtgärder.		En tydlig och bra information till medborgarna skapar en förståelse för vad som planeras på platsen och ökar möjligheten för medborgarna att påverka tidigt.
Samskapa samhällsutvecklingen tillsammans med medborgare och		Förstärkt dialog och ökad påverkan från näringsliv och medborgare av utvecklingen av allmän plats.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
näringsliv, exempelvis när Utvecklingsplan för Fjällnora tas fram.		
Utveckla sätt att bättre förstå och möta näringslivets behov.		Öka näringslivets påverkan.

Uppdrag 20. Minska ledtiderna i kommunens arbete med detaljplaner och bygglov och samverka med aktörer för att minska ledtiderna på helhet.

Ledtiderna för byggprojekt ökar i stora delar av landet, med ökande utredningskrav, remissrundor och domstolshantering. De långa ledtiderna är inte den enda anledningen, men är tillräckligt avgörande för att ge väsentligt negativ påverkan på både byggtakt och antal byggda bostäder. Kommunen ska verka för att minska ledtiderna i den del av processerna som sker hos kommunen. Arbetet ska ske i dialog med kommunens egna fastighetsbolag. Vidare behöver god samverkan med aktörer som branschen, remissinstanser med flera upprättas för att skapa förutsättningar att korta ledtiderna på helhet.

Tabell 92. Nämndens åtgärder till Uppdrag 20. Minska ledtiderna i kommunens arbete med detaljplaner och bygglov och samverka med aktörer för att minska ledtiderna på helhet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Bidra till effektivisering av planprocessen.		Effektiviserad planprocess.
Vara behjälplig med strukturen i beredningen av detaljplaneförfarandet.		Effektivare arbete med detaljplaner.

Uppdrag 21. Utveckla trafikstyrningen och trafikregleringen samt utreda möjligheterna till trafikövervakning för ökad framkomlighet och trygga trafikmiljöer.

Uppsala växer vilket medför en ökad trafikbelastning. Möjligheten att på ett enkelt, tryggt och hållbart sätt förflytta sig ska ha hög prioritet i all stads- och landsbygdsutveckling. Trafikmiljön behöver utformas för att säkerställa trafiksäkerhet, trygghet och tillgänglighet till det offentliga rummet. I innerstaden ska trafiken regleras för att minimera onödig genomfartstrafik och transporter med tunga fordon. För att förbättra framkomligheten och korta ner kötider används sensorer för att styra trafiksignaler och optimera trafikflöden. Det bidrar även till att minska utsläpp och. Trafikövervakning med hjälp av kameror skulle kunna bidra till att ytterligare förbättra trafiksäkerheten och effektivisera trafikflödet. Kommunen ska undersöka möjligheten att bli pilotkommun för användning av trafikövervakningskameror i syfte att skapa trygga trafikmiljöer, förbättra luftkvaliteten och få ner bullernivåerna.

Tabell 13. Nämndens åtgärder till Uppdrag 21. Utveckla trafikstyrningen och trafikregleringen samt utreda möjligheterna till trafikövervakning för ökad framkomlighet och trygga trafikmiljöer.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Påverka lagstiftaren för att möjliggöra kameraövervakning i trafiken.		Ökad möjlighet till kameraövervakning i trafiken.
Stödja Uppsala parkering med upphandling och implementering av parkeringsledningssystem.		Minskad söktrafik och enklare att hitta p-plats samt ökad framkomlighet i staden.
Utreda och förbättra trafikintensiva korsningar längs med Tycho Hedens väg och Fyrislundsgatan för att förbättra trafikflöden.		Bättre trafikflöden i utpekade korsningar.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Minska genomfartstrafiken genom centrala staden.		Minskade CO2 utsläpp, minskat buller, ökad framkomlighet och ökad trafiksäkerhet i centrala Uppsala.
Utveckla och förstärk incitamenten kring hanteringen av elsparkcyklar, såsom insamling av felparkerade fordon.		Färre olyckor, ökad ordning i trafiken och ökad säkerhet och trygghet för framförallt gångtrafikanter.
Inför system för signalprioritering som tar emot busspositioner i realtid och prioriterar dessa i trafiksystemet.		Kortare restider för kollektivtrafiken eftersom det trafikslaget prioriteras vid trafiksignaler ger en ökad andel medborgare som reser kollektivt.
Erbjud bidrag till bullerskyddsåtgärder till fastighetsägare för bostäder byggda före 1997 där dygnsekvivalent ljudnivå från trafik överstiger 60 dBA vid fasad och 30 dBA inomhus.	Handlingsplan för trafikbuller 2024-2028	Minska medborgarnas exponering för vägtrafikbuller.
Anlägg och utvärdera mindre bullrande vägbeläggning på trafikerad gata där många personer vistas.	Handlingsplan för trafikbuller 2024-2028	Minska medborgarnas exponering för vägtrafikbuller.
Genomföra bullerskyddsåtgärder för 4 skol-/förskole-/fritidsgårdar där riktvärdet 50 dBA dygnsekvivalent ljudnivå från trafik överskrids	Handlingsplan för trafikbuller 2024-2028	Minska medborgarnas exponering för vägtrafikbuller
Utveckla GIS-underlag för att underlätta och förbättra kvaliteten inför kommande bullerkartläggningar.	Handlingsplan för trafikbuller 2024-2028	Förebyggande åtgärder som på sikt leder till att medborgarnas exponering för trafik- och omgivningsbuller minskar.
Ta fram instruktion för asfaltsbeläggning i befintlig miljö och nyanläggning	Handlingsplan för trafikbuller 2024-2028	Förebyggande åtgärder som på sikt leder till att medborgarnas exponering för trafik- och omgivningsbuller minskar.
Genomföra bullermätningar vid uppförda bullerskärmar för att följa upp om avsedd effekt på ljudnivån uppnås.	Handlingsplan för trafikbuller 2024-2028	Förebyggande åtgärder som på sikt leder till att medborgarnas exponering för trafik- och omgivningsbuller minskar.
Utföra en utredning av bostäder som saknar tillgång till uteplats där ljudnivån understiger 55 dBA ekvivalent -och 70 dBA maximal ljudnivå.	Handlingsplan för trafikbuller 2024-2028	Information som underlag för kommande åtgärder för att minska medborgarnas exponering för vägtrafikbuller.

Uppdrag 22. Ta fram en markeffektiv parkeringslösning för området runt främre Boländerna, Innerstaden och nya Uppsala C samt utreda om infartsparkeringar kan komplettera den pågående utbyggnaden av pendlarparkeringar.

Tillgängligheten till innerstaden är central för att ha ett levande och attraktivt centrum för alla Uppsalabor. I samband med att Uppsala växer behövs nya lösningar för markeffektiv parkering. Utbygganden av fyra spår till Uppsala kommer att öka möjligheterna för ett hållbart resande. Många på landsbygderna kommer dock även fortsättningsvis att behöva välja bilen. När fler människor samtidigt ska nyttja det befintliga gatunätet i staden kommer fler att behöva välja yteffektiva färdmedel, inklusive kollektivtrafik. En mobilitetslösning i främre Boländerna utgör en central funktion för att tillgängliggöra och utveckla både innerstaden och det kollektiva resandet. Främre Boländerna och Uppsala C kommer utvecklas ytterligare under de närmaste åren med fler arbetsplatser, bostäder och fler resande med tåg och spårväg. Genom att bygga mobilitetshus eller motsvarande lösning i nordvästra delen av främre Boländerna kan ett betydande antal parkeringsplatser som kan tjäna de tillkommande arbetsplatserna och det kollektiva resandet tillgängliggöras på en relativt begränsad yta. Arbetet är beroende av att marktillgången säkras på lämplig plats. Möjligheten att anlägga parkeringsplatser vid kommunikationsknutpunkter i utkanten av staden där

bilister kan lämna bilen och fortsätta resan in mot centrum med kollektivtrafik (så kallad Park and Ride) ska utredas tillsammans med Region Uppsala.

Tabell 104. Nämndens åtgärder till Uppdrag 22. Ta fram en markeffektiv parkeringslösning för området runt främre Boländerna, Innerstaden och nya Uppsala C samt utreda om infartsparkeringar kan komplettera den pågående utbyggnaden av pendlarparkeringar.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Testa infartsparkering med park and ride med Region Uppsala i Librobäck och Rickomberga.		Färre bilar i centrala Uppsala vilket leder till minskade koldioxidutsläpp och minskat trafikbuller.
Iordningsställ pendlarparkeringar, exempelvis i Almunge, Gåvsta och för boende i Oxsätra.		Underlätta för boende på landsbygden att använda kollektivtrafik.
I samarbete med regionen och boende på landsbygden, såsom bygdeföreningar och vägföreningar, utred var och hur pendlarparkeringar kan komma till stånd, och genomför när möjligt.		Underlätta för boende på landsbygden att använda kollektivtrafik.
Utred var och hur infartsparkeringar kan komma till stånd, och genomför när möjligt.		Underlätta för boende på landsbygden att använda resa in till Uppsala city. Bidra till hållbar trafiklösning i city.

Uppdrag 25. Förbereda deltagande i Uppsalas två universitets båda jubileumsfiranden samt planera firanden av Vaksalaskolan 100 år och UKK 20 år under 2027.

Uppsala kommun ska delta i Uppsala universitets och Sveriges lantbruksuniversitets förberedelser för sina respektive jubileum år 2027, Uppsala universitet 550 år samt Sveriges lantbruksuniversitet 50 år. I förberedelserna inför jubileumsåret ska åtgärder och aktiviteter för att uppmärksamma jubileumsfirandena planeras. Under 2027 firar även Vaksalaskolan 100 år och Uppsala konsert och kongress (UKK) 20 år vilket ska uppmärksammas genom olika aktiviteter och evenemang med fokus på framtidstro och lokalt engagemang.

Tabell 15. Nämndens åtgärder till Uppdrag 25. Förbereda deltagande i Uppsalas två universitets båda jubileumsfiranden samt planera firanden av Vaksalaskolan 100 år och UKK 20 år under 2027.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Genomför förberedelser för universitetens jubileumsfiranden.		Välplanerad hyllning av universiteten i Uppsala.

Nämndens grunduppdrag

Förutsättningar för ett gott näringslivsklimat och trygghet hänger ihop. När en plats är aktiv och trygg ökar antalet människor på platsen och förutsättningarna för näringslivet blir bättre. Nämnden arbetar kontinuerligt med trygghetsskapande åtgärder genom samverkan med bland andra fastighetsägare.

Nämnden kommer fortsätta att dra fram el till allmänna platser där företagare önskar bedriva verksamhet. Framöver kommer nämnden undersöka om det är möjligt att skapa fler specifika torghandelsplatser där näringsidkare kan bedriva försäljning. Nämnden genomför nuvarande innerstadsstrategi och medverkar i arbetet med att ta fram en ny plan för innerstaden för att bland annat för att skapa goda förutsättningar för medborgare att ta sig till centrala delar av Uppsala. Arbetet görs tillsammans med fastighetsägare och näringsidkare.

Som en del av utvecklingen av innerstaden inkluderas Fyrisån och hamnen. Genom ett aktivt firande av 6 juni runt Fyrisån och att se över möjligheterna till att etablera ett hamnkontor.

Verksamheten kommer fortsätta möta näringsidkare tillsammans med andra samhällsbyggande verksamheter för att samordnat möta exempelvis ansökningar om uteserveringar. Det gör att näringsidkare möter hela förvaltningen vid ett tillfälle vilket ger en snabbare och enklare hantering.

Nämnden kommer i grunduppdraget att uppdatera och ta fram nya rutiner samt genomföra aktiviteter som ger positiva effekter för näringslivet och bidrar till utveckling av den egna verksamheten.

Indikatorer

Tabell 16. Nämndens indikatorer till uppdrag och grunduppdrag som kopplar till fokusmål 2.

Målsättning	Indikator	2024	2025	Jämförelse-värde	Nr MoB	Källa
Öka	Nöjd kund index (NKI) för markupplåtelse.					Insikt
	Kvinnor					
	Män					
2026: 94 2028: 95	Medborgarundersökningen – Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)			R12: 90,5	15	N00667
	Kvinnor					
	Män					

Fokusmål 3: Uppsala ska leda klimatomställningen

Uppdrag 26. Utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat.

Uppsala ska vara klimatanpassat senast 2040. Uppsala ska vara ett robust samhälle som är anpassat till de klimatförändringar som sker i dag och som inte kan förhindras i framtiden. För att säkerställa att Uppsala är rustat att stå emot konsekvenser av extrema väderhändelser och att liv, hälsa, egendom och miljö med dess djur och natur skyddas mot konsekvenser av ett förändrat klimat behöver kommunen fortsätta och utveckla det aktiva och systematiska arbetet med klimatanpassning. Fokus bör vara på att identifiera och åtgärda kommunens risker samt säkerställa kommunens beredskap att hantera sådana händelser. Arbetet behöver ske samordnat och i bred lokal samverkan med de aktörer som behöver bidra till anpassning av den byggda miljön. Arbetet behöver också ske i dialog med invånare, civilsamhälle och näringsliv för att säkerställa alla samhällsgruppers delaktighet i arbetet med att klimatanpassa kommunen. Arbetet ska ta höjd för att klara av konsekvenserna som bedöms sannolika där världen klarar Parisavtalets 2 graders-mål. Även andra scenarier ska beaktas. I arbetet ska olika modeller för att säkerställa möjligheterna till finansiering av viktiga, gemensamma klimatanpassningsåtgärder utvecklas och belysas.

Tabell 17. Nämndens åtgärder till Uppdrag 26. Utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Säkerställ finansiering, genomförandelösningar och ansvarsfördelning för skyfallsytor och dagvattendammar.		Minskad risk för översvämningar vid skyfall.
Öka trädens krontäckning i Uppsala från 24 till 30 procentenheter senast år 2034 genom trädplanteringar. Under 2026 sker det i exempelvis Nyby, innerstaden och stadsträdgården.		Ökad motståndskraft mot extremvärme och minskad risk för översvämningar.
Ta fram principer för samordning av ledningar och grön dagvattenhantering till trädhandbok och tekniska lösningar.	Handlingsplan för vattenprogrammet 2023-2026	En hållbar dagvattenhantering.
Utför klimatanpassningar i Byggmästarparken för att omhänderta skyfall.		Minskad risk för översvämningar vid skyfall.
Bygg en bro över järnvägen vid Vimpelgatan för att förstärka Uppsalas motståndskraft mot skyfall.		Ökad framkomlighet vid skyfall.
Identifiera och besluta om lokala platser för snölagring.		Kortare transportsträckor för snölagring ger effektivare hantering och mindre växthusgasutsläpp

Uppdrag 27. Främja möjligheterna till stads- och byodling samt utreda förutsättningarna för en lokalt förankrad livsmedelsförsörjning som bidrar till cirkulära flöden och stärker Uppsalas krisberedskap.

Uppsala kommun ska bidra till omställningen till ett hållbart samhälle genom att främja en hållbar och motståndskraftig livsmedelsförsörjning. Genom att underlätta för kommunens invånare, föreningar och näringsliv att odla lokalt och genom att främja innovativa och cirkulära lösningar kan kommunen bidra till att utveckla ett hållbart och lokalt förankrat livsmedelssystem och samtidigt till en stärkt

försörjningsberedskap. Kommunen ska främja och underlätta mer lokal och stadsnära odling i form av fritids- och småskalig kommersiell odling som bidrar till ökad livskvalitet, sociala mötesplatser och utvecklad grönstruktur. Kommunens bolag ska involveras i arbetet och uppmuntras att testa olika lösningar. En utredning ska göras av hur kommunen kan bidra till att utveckla cirkulära och långsiktigt hållbara affärsmodeller i livsmedelsproduktionen som bättre tar vara på material och näringsämnen och som minskar påverkan på miljö, ekosystem och klimat. Kommunen ska även öka användningen av lokalt producerat biokol.

Tabell 18. Nämndens åtgärder till Uppdrag 27. Främja möjligheterna till stads- och byodling samt utreda förutsättningarna för en lokalt förankrad livsmedelsförsörjning som bidrar till cirkulära flöden och stärker Uppsalas krisberedskap.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Vid planering av nya parker sök lösningar för att vissa delar planläggs för odling.		Öka ytan odlingsbar mark i kommunens parkmiljöer.
Kartlägg lämpliga platser för gemensamhetsodlingar i befintliga parker.		Kunskap om vilka ytor som ska tas vidare i processen för att skapa stads- och byodling.
Utred formerna för och använd i första hand lokalproducerad biokol, samt fasa ut torvanvändningen.		Bidrag till lokal produktion av biokol som leder till minskade växthusgasutsläpp.
Använd i första hand lokalproducerad gödsel och gödsel som bidrar till en cirkulär ekonomi, tex från Studenternas idrottsplats.		Bidrag till cirkuläritet och krisberedskap.

Uppdrag 28. Främja biologisk mångfald och skydda hotade arter genom ökad betesdrift, ändrad gröny teskötsel och sammanhängande livsmiljöer för växter och djur.

I takt med att Uppsala växer ökar belastningen på ekosystemen. Att svara mot utmaningarna kräver en långsiktigt hållbar skötsel och bruk av kommunens naturmiljöer och grönytor, bland annat genom ökad betesdrift. Det kräver även ett aktivt arbete för att stärka, skydda och återställa ekosystem och biologisk mångfald i tätorter och i staden. Uppsala kommun ska satsa på att etablera systematiska former för att kontinuerligt säkerställa ekosystem och utveckla livsmiljöer som bidrar till den biologiska mångfalden och skyddar hotade arter. Kommunen ska bland annat skapa en sammanhängande blå struktur med vattendrag och vattensamlingar i kommunens grönområden. Ängsliknande miljöer ska etableras för att främja biologisk mångfald, bin och andra pollinerande insekter. Arbetet ska utgå från aktuell forskning om pollinering och biologisk mångfald i samverkan med Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). Fler naturreservat ska bildas. Efterlevnaden av strandskyddet ska stärkas med fokus vid Flottsund och Ekoln. Uppsala kommun ska samverka med andra markägare för att uppnå hållbart hyggesfritt skogsbruk.

Tabell 19. Nämndens åtgärder till Uppdrag 28. Främja biologisk mångfald och skydda hotade arter genom ökad betesdrift, ändrad gröny teskötsel och sammanhängande livsmiljöer för växter och djur.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Ta fram en mångbruksplan för skogen och implementera väsentliga delar av ett naturnära skogsbruk.		Bättre förutsättningar för biologisk mångfald och friluftsliv. Ökad transparens gentemot medborgarna om de specifika målen som råder för skogsområdena.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Införa skogsbete i Fjällnora.		Ekologisk och landskapsvårdande skogsskötsel.
Ta fram en ny skötselplan och föreskrifter för Hågadalen Nåstens naturreservat där även Blodstensskogen ingår.		En större andel av skogsmarken i naturreservaten har ett formellt skydd.
Genomföra en pilotstudie för att hitta lämpliga indikatorer för uppföljning av biologisk mångfald i stadsmiljö och i stadsnära natur.		Ökad kunskap och träffsäkrare insatser ger ökad biologisk mångfald.

Uppdrag 29. Utveckla arbetet för att säkerställa god tillgång till natur och parker i staden och tätorter.

I Uppsala ska alla ha nära till parker eller grönområden. Träd och grönområden i staden skapar bättre luftkvalitet, svalka när det är varmt och hjälper till att ta hand om dagvattnet när det regnar. Grönskan ger även skydd vid extrema väderhändelser som torka och översvämningar. Tillgången till natur och grönska ska ges större vikt i stadsplaneringen. Bland annat ska en ny stadsträdgård anläggas i norra staden och åtgärder genomföras för att tillgången till natur- och friluftsreservat respektive andra grönområden kan stärkas i de östra stadsdelarna. Indikatorer ska tas fram för att mäta tillgången till och utvecklingen av grön infrastruktur, till exempel avståndet till närmaste park och skog.

Tabell 20. Nämndens åtgärder till Uppdrag 29. Utveckla arbetet för att säkerställa god tillgång till natur och parker i staden och tätorter.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Ta fram ett årligt upplägg för kunskapsvandringar till exempel med temat träd, sommarblommor och biologisk mångfald.		Ökad kunskap om träd och blommor hos medborgarna vilket kan leda till stolthet men också att medborgarna bidrar med fler träd hemma i sina trädgårdar. Vandringarna ger också möjligheten att få inspel om befintliga parker och natur.
Medverka i planläggning och utforma norra stadsparken.		Ökad tillgång till natur och parker till medborgarna genom den nya stadsdelsparken.
Utveckla ny park i Länna.		Ökad tillgång till parker.
Öka etableringen av mikroskogar inom Uppsala stad och tätorter.		Ökad tillgång till skogsområden för medborgare.
Initiera arbetet med att ta fram pedagogiska paket riktade till skolor för att skolbarn ska lära sig om naturen i sitt närområde.		Barn ges möjlighet att lära sig mer om naturen i närområdet samt att barn som inte har en naturlig kontakt med naturen kan börja nyttja den vilket är en god förutsättning för bättre folkhälsa. Ökad kunskap om naturens växter bidrar till värnande om naturen.
Hitta former för samverkan och anpassning av skötseln i naturområden som är viktiga för skolor och förskolor.		Skogsområden blir bättre lämpade att vistas i för elever i förskolor och skolor. Ökad förståelse för skogen hos eleverna vilket leder till minskad skadegörelse.
Skapa nya centrala parker i Greenline respektive i Österplan och tillgängliggör Slottsparken.		Tillgången till parker och mötesplatser stärks i innerstaden.
Utveckla Gottsundagipen för en sammanhållen stad. Skapa aktivitet för alla invånare.		Gottsundagipen får ökad attraktivitet och fler besökare.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Ta fram en treårig trädförnyelseplan för gatualléer, parker och grönområden samt en plan med platser för trädkompensation.		Mer träd och ökad grönska i staden.
Verka för att utveckla Pilsbo friluftsområde tillsammans med omkringliggande kommuner genom att ta fram en utvecklingsplan för området.		Tydlig styrning för utvecklingen av området vilket på sikt bidrar till bättre folkhälsa.
Ta fram indikatorer och kvantitativa data för att över tid följa utvecklingen av de gröna värdena.		Bättre underlag för att prioritera rätt satsningar med syfte att säkra tillgång till parker och natur.
Färgmarkera leder i stadsnära skogar som Lunsen.		Lättare att hitta och fler medborgare vistas i stadsnära skogar.
Öka källsorteringsmöjligheterna i offentlig miljö.	Handlingsplan för avfallsplan	Minskad nedskräpning i den offentliga miljön.
Utred särskilt tysta naturområden. Utredningen ska peka ut tre naturområden som är särskilt värdefulla att bevara ur ett ljudmiljöperspektiv.	Handlingsplan för trafikbuller 2024-2028	Information som underlag för kommande åtgärder för att bevara tysta områden.
Inför ljudnivå (tysta områden/buller) som en aspekt att ta hänsyn till under processen att bilda och anordna nya naturreservat.	Handlingsplan för trafikbuller 2024-2028	Minska ljudet från vägbuller i framtida naturreservat.
Genomför trivsel- och tillgänglighetsåtgärder i ett tyst område med höga natur- och kulturvärden.	Handlingsplan för trafikbuller 2024-2028	Öka medborgarnas möjlighet att tillgodogöra sig tysta områden för rekreation och hälsa.
Genomför bullerskyddsåtgärder i en tätortsnära bullerutsatt park.	Handlingsplan för trafikbuller 2024-2028	Minska medborgarnas exponering för vägtrafikbuller.
Utveckla förutsättningar och samsyn för tillgängliga, attraktiva och aktiva park- och friluftsmiljöer så att de når fler målgrupper	Handlingsplan för idrottspolitiskt program	Fler målgrupper vistas i park- och friluftsmiljöerna.
Säkra att informationen finns om var tillgängliga lekmiljöer och utegym är lokaliserade så att personer med funktionsnedsättning kan använda dem.	Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Fler målgrupper vistas i park- och friluftsmiljöerna genom ökad tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning.

Klimatbudget – Transport

Tabell 21 Nämndens klimatåtgärder inom området transport.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
1.02 Utreda effekterna av och införa olika trafikreglerande styrmedel exempelvis signalprioriteringar, hastigheter, skyltning och parkeringsreglering.		Minskade utsläpp av växthusgaser.
1.03 Genomför omvärldsbevakning kring innovativa tekniska lösningar för trafikstyrning och arbeta för implementering när det är aktuellt bland annat genom styrning av trafik under byggtid.		Minskade utsläpp av växthusgaser.
1.04 Utveckla kommunens styrning mot mer hållbara resmönster och minskad biltrafik till exempel genom att slutföra gångtrafikplanen.		Bättre skick på prioriterade gångstråk, ökad tillgänglighet till gångstråken och minskade utsläpp av växthusgaser.
1.06 Bidra till framtagandet av en plan för hur kommunen ska främja		Ökad andel hållbara resor och minskade utsläpp av växthusgaser.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
samåkning och delade mobilitetstjänster.		
1.07 Bidra till insatser för att främja anställdas hållbara resande i tjänsten samt till och från arbetet.		Ökad andel hållbara resor och minskade utsläpp av växthusgaser.
1.08 Utveckla samarbete kring förutsättningar för att cykla utanför kommunens väghållningsområde.		Ökad andel hållbara resor och minskade utsläpp av växthusgaser.
1.09 Anpassa gång- och cykelbanor och parkeringar till olika typer av cyklar.		Ökad andel hållbara resor och minskade utsläpp av växthusgaser.
1.10 Utveckla och bibehåll ett prioriterat och trafiksäkert cykelvägnät, i såväl stad som på landsbygd. Till exempel genom utbyggnad av snabbcykelled från Librobäck till centrala Uppsala och cykelväg till Ulva och förbättring av ytskikt i vägnätet.		Ökad andel hållbara resor och minskade utsläpp av växthusgaser.
1.11 Öka framkomligheten för kollektivtrafiken genom samverkan med Region Uppsala för att ta fram en samlad lösning för ökad framkomlighet längs de gator som är viktiga för kollektivtrafiken.		Ökad framkomlighet för kollektivtrafiken.
1.12 Samverka med Region Uppsala för att förenkla resande med kollektivtrafik och byten mellan olika transportmedel.		Attraktivare kollektivtrafik och ökad andel hållbara resor.
1.14 Skapa förutsättningar och utrymme för infrastruktur till el-laddning och andra hållbara drivmedel i den byggda miljön.		Ökad andel hållbara resor och minskade utsläpp av växthusgaser.
1.16 Främja övergången till elektromobilitet och andra hållbara drivmedel genom att bland annat verka för elektrifieringen av taxiflottan, till exempel genom regleringar och dedikerade laddplatser för taxibilar.		Ökad andel hållbara resor och minskade utsläpp av växthusgaser.
1.17 Verka för utbyggnad av infrastruktur för laddning och förnybara drivmedel hos bostadsrättsföreningar, privata fastighetsägare och företag till exempel genom kommunens klimat- och energirådgivning.		Ökad andel hållbara resor och minskade utsläpp av växthusgaser.
1.18 Utveckla testbäddar, piloter och innovativa arbetssätt exempelvis tillsammans med företag inom klimatprotokollet, som möjliggör snabb elektrifiering av transporter.		Ökad andel hållbara transporter.
1.19 Utvärdera och utveckla kommunens styrning av parkeringstal baserat på erfarenheter från bland annat Rosendal		Minskat bilberoende och ökat hållbart resande.
1.20 Utveckla kommunens uppföljning av klimatpåverkan från trafik och effekterna av trafikrelaterade klimatåtgärder.		Förbättrad uppföljning som möjliggör träffsäkrare och effektivare klimatåtgärder.
1.21 Säkerställa att kommunens egna och upphandlade arbetsmaskiner drivs med förnybara drivmedel (med prioritering för el, vätgas och biogas) och övergå till användning av eldrivna		Minskade utsläpp av växthusgaser.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
handhållna arbetsmaskiner i upphandlad och egen regi.		
1.23 Verka för ökad efterlevnad av hastighetsbegränsningar på utvalda vägar.		Minskade växthusgasutsläpp, stärkt klimatanpassning och hållbar resursanvändning samt att Uppsala når målet om klimatneutralitet 2030 och klimatpositivitet 2050.

Klimatbudget – Energi

Tabell 22 Nämndens klimatåtgärder inom området energi.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
2.01 Arbeta för att minska effekttoppar mot elnätet genom att öka effektflexibiliteten i kommunens egna verksamheter till exempel genom att teckna effektabonnemang med nätägare i nämndens entreprenader.		Minskad energianvändning.
2.03 Minska mängden spillvärme och -kyla och öka återanvändningen, antingen inom kommunens verksamheter eller i samverkan med andra aktörer		Minskad energianvändning.
2.04 Minska mängden fossil plast som går till energiåtervinning (förbränning) genom att: - arbeta förebyggande för att minska plastanvändningen. - ställa krav på återvunnen, biobaserad och återvinningsbar plast vid inköp. - säkerställa utvecklad och korrekt sortering i den egna verksamheten.		Minskad användning av fossil plast.
2.05 Arbeta för att minska energianvändningen i fastigheter och verksamheter genom förändringar i teknik och beteende. Säkerställ att berörd personal har kunskap om energibesparingsåtgärder i sin verksamhet genom att ta fram relevanta energisparutbildningar.		Minskad energianvändning.
2.08 Minska användningen av vatten och särskilt tappvarmvatten i kommunens fastigheter och verksamheter		Minskad vattenanvändning.

Klimatbudget – Bygg och anläggning

Tabell 23 Nämndens klimatåtgärder inom området bygg och anläggning.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
3.01 Utveckla och implementera arbetssätt för hållbar masshantering med målet att minska uppkomna massvolymer och transporter av massor exempelvis genom digital tvilling för central styrning av masshantering och massbalans i projekt. Koncept för återbruk av schaktmassor.		Minskade massvolymer och kortare transporter.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
3.04 Vidareutveckla arbetssätt kring klimatanalyser vid exploatering av kommunägd mark för att visa hur olika ställningstaganden kan bidra till minskad klimatpåverkan och användas som underlag för beslut i ett projekts olika faser, med syfte att kunna följa upp hur vi inom anläggningsprojekt följer klimatmålen.		Minskad negativ klimatpåverkan.
3.08 Utveckla och implementera modeller för balansering av portföljen för samhällsbyggnadsprojekt så att projekt som bidrar till snabbare klimatomställning i befintliga områden prioriteras.		Minskad negativ klimatpåverkan.
3.09 Införa livscykelanalyser som utgångspunkt för beslut inom bygg- och anläggningsprojekt, med hänsyn till klimatutsläpp, energianvändning och kostnadseffektivitet i både bygg- och användningsfas.		Hållbara materialval i bygg- och anläggningsprojekt.
3.10 Implementera arbetssätt för renovering och underhåll av kommunens fastigheter och anläggningar som bidrar till att förlänga livslängd och undvika förtida utbyten av material till exempel av ytskikt på gatunätet.		Minskad negativ klimatpåverkan.
3.11 Ställa krav på inventering av byggprodukter som kan återanvändas samt återanvändning vid upphandling av rivningsentreprenader.		Minskad negativ klimatpåverkan.
3.12 Utveckla arbetet för att minska mängden byggavfall genom systematisk uppföljning och krav på minskade avfallsmängder i upphandlingar och genom återbruk av till exempel uppriven asfalt.		Minskad negativ klimatpåverkan.
3.13 Prioritera och ställ krav på bevarande och återbruk av material samt minimering av spillmaterial i projektering och upphandling av byggnation, ombyggnation och anläggning (arbetet kommer drivas genom anläggningskalkylen).		Minskad negativ klimatpåverkan.

Klimatbudget – Jord- och skogsbruk

Tabell 24 Nämndens klimatåtgärder inom området jord- och skogsbruk.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
4.03 Verka för användning av naturbaserade lösningar som bidrar till ökad biologisk mångfald och kolinlagring.		Minskad negativ klimatpåverkan.

Klimatbudget – Konsumtion

Tabell 25 Nämndens klimatåtgärder inom området konsumtion.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
5.01 Utveckla och skärp kommunens arbete med att ställa krav på minskad klimatpåverkan från livsmedel och måltider i upphandlingar av externa leverantörer.		Lägre klimatpåverkan från den försäljning som nämnden ansvarar för vid naturområden och badplatser.
5.04 Utveckla och implementera arbetssätt för att öka det interna återbruket inom kommunens verksamheter.		Minskade utsläpp från nyproduktion genom att återbruket ökar.
Utreda olika möjligheter att materialåtervinna vintergrus.	Handlingsplan för avfallsplan	Minskat uttag av mängden jungfruligt material och energibesparingar.

Klimatbudget – Övriga områden

Tabell 26 Nämndens klimatåtgärder inom övriga områden.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
6.05 Stärka invånarnas möjligheter att engagera sig för klimatomställningen, genom till exempel genom delaktighet i kommunens processer och medborgarbudgeten Min hållbarhetsidé..		Ökatsamskapande av klimatomställningen och ökad delaktighet från medborgare ökar sannolikheten för minskad negativ klimatpåverkan.

Nämndens grunduppdrag

För att minska koldioxidutsläppen med 18 – 22 procent årligen arbetar nämnden med att skapa förutsättningar för medborgare att bidra till målet och med ställa om den egna verksamheten. Nämnden bygger nya och förbättrar cykelvägar samt arbetar för att främja gångtrafikanter.

2026 träder EU-förordningen (2022:1274) in avseende förpackningsinsamling i parker och torg större än 2000 kvadratmeter med betydande mängd förpackningsavfall och där kommunen har renhållningsansvar. Initialt är det cirka 20 parker/torg i kommunen som får krav på sortering i fem fraktioner. Något som kräver ny kartläggning, hantering, kärl och tömning. Det inkluderar även omlastningscentraler och krav på renhetsgrad på avfallet för att det ska kunna återvinnas. På andra populära platser med betydande mängd krävs möjlighet till plastsortering och hantering av den.

För att klimatanpassa Uppsala till 2040 samverkar nämnden med andra nämnder och kommunala bolag. Exempel på detta är att Uppsala vatten och avfall AB tillsammans med nämnden har tagit fram en skyfallskartering för Uppsala tätort. I den ses områden med hög risk för översvämning vid skyfall. Nämnden kommer använda skyfallskarteringen som underlag för åtgärder i kommande investeringar. I Riktlinjer för träd finns styrning för hur andelen träd och krontäckning ska öka inom kommunens geografi.

Det hållbara samhällsbyggandet sker genom ett helhetsperspektiv där hänsyn även tas till effekter och påverkan utanför kommunens gränser. Samhällsplaneringen sker i samverkan i hela kommunens organisation och syftar till att skapa en hållbar samhällsutveckling tillsammans med kommunens invånare, myndigheter, näringsliv och föreningsliv. Ett hållbart trafiksystem, invånarnas behov av hållbara resor och

transporter och godstransporter är en viktig del i att nå ett hållbart samhälle. För att nå detta måste nya lösningar och idéer inom området bejakas och arbetet behöver ha ett lärandeperspektiv.

En aktiv strategi kring parkering är viktigt för klimatomställningen. Parkeringsstrukturen i befintliga områden ska följa med i utvecklingen vid förtätning och exploatering. När den första verksamheten eller boende flyttar in i ett nytt område ska områdets tänkta parkeringsstruktur vara på plats och närliggande område ska vara reglerat och anpassat till de nya förhållandena. Det ställer krav på utveckling av den kommunala infrastrukturen och kommunens strukturer för att genomföra den omställning som krävs för att nå miljö- och klimatmålen. Kommunen ska samverka med region och stat, inte minst inom transportinfrastruktur, energiförsörjning och bygg och anläggning.

Skötsel och utveckling av kommunens grönområden ska präglas av hållbara skötselmetoder där biologisk mångfald och ekosystemtjänster såsom pollinering och rekreation främjas. Nämnden jobbar vidare med att återställa ängsmark. Ängen är viktig både för biologiska mångfaldsvärden samt kulturhistoriska värden.

Nämnden kommer fortsätta att bekämpa invasiva arter inom grunduppdraget. Av de 36 arter som är listade i EU-förordningen som invasiva arter är det framförallt arterna jätteloka och jättebalsamin som brett ut sig inom kommunen.

Tillsammans med kommunstyrelsen arbetar nämnden för att gröna- och blå värden prioriteras i kommande översiktsplan.

Spårvägsprojektet är i en genomförandefas vilket innebär att många medarbetare från nämndens verksamhet är involverade i arbetet. Prioriteringar kommer göras för att säkra god framdrift i projektet.

Indikatorer

Tabell 26. Nämndens indikatorer till uppdrag och grunduppdrag som kopplar till fokusmål 3.

Målsättning	Indikator	2024	2025	Jämförelse-värde	Nr MoB	Källa
Minska	Antal tillfällen som mätningar överskrider normvärde för partiklar kväveoxid (avser mätpunkt i centrala staden).	0				SLB
Minska	Antal tillfällen som mätningar överskrider normvärde för partiklar PM10 (avser mätpunkt i centrala staden).	6				SLB
2030: 15	Gång som huvudsakliga färdmedel för resor som börjar och slutar i Uppsala kommun, andel (%).				19	Kollektivtrafik-barometern
2030: 50	Cykel som huvudsakliga färdmedel för resor som börjar och slutar i Uppsala kommun, andel (%).				19	Kollektivtrafik-barometern
Öka	Kollektivtrafik som huvudsakliga färdmedel för resor som börjar och slutar i Uppsala kommun, andel (%).				19	Kollektivtrafik-barometern
2030: 19	Privata motorfordon som huvudsakliga färdmedel för resor som börjar och slutar i Uppsala kommun, andel (%).				19	Kollektivtrafik-barometern

2026: 76 2028: 77	Andel (%) resor med gång, cykel och kollektivtrafik som huvudsakligt färdmedel för resor som börjar och slutar i Uppsala kommun.	59		19	Kollektivtrafik-barometern
Öka	Cykelväg i kommunen, total, meter/invånare (A2030).		R12: 2,8		KOLADA N07806
100	Andel (%) förnybart bränsle i kommunala fordon.			18	Egen uppföljning
Öka	Bra utbud av lekplatser, parklekar etc. i kommunen, andel %.		R12: 88,3	15	KOLADA N00590
>0,5 %	Nettoökning av kommunens eget trädbestånd per år i procent.				Egen uppföljning
2030: 100	Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%) (A2030)				Miljö-barometern
Öka genomsnittligen med 100 hektar/år	Tillskapat områdesskydd (naturreservat och naturvårdsavtal) där kommunen är förvaltare, hektar/år.	0		21	Egen uppföljning

Fokusmål 4: Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

Uppdrag 30. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Med gemensamma prioriteringar arbetar kommunen och polisen för nolltolerans mot brott och för ett tryggare Uppsala på både kort och lång sikt. Kommunen ska vara en samlande aktör för att vända utvecklingen i utsatta områden, förebygga skjutningar och grovt våld och motverka rekrytering av unga till kriminella grupperingar. Kommunen ska arbeta systematiskt med att kartlägga brottslighet tillsammans med andra myndigheter och vidta riktade och beprövade åtgärder för att förebygga och förhindra kriminalitet. Samarbetet mellan kommunala förvaltningar och bolag, polismyndigheten, brottsförebyggande rådet, övriga myndigheter, näringsliv och civilsamhälle ska fördjupas och effektiviseras. Arbete med den fysiska platsens betydelse, attraktivitet och trivsel samt ökad närvaro är en del av det brottsförebyggande arbetet.

Tabell 117. Nämndens åtgärder till Uppdrag 31. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa ungdomsbrottslighet och kriminalitet.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Öka medborgarens upplevda trygghet genom konkreta platsspecifika insatser i den fysiska miljön.		Ökad trygghet.
Fler offentliga toaletter och vattenposter enligt plan för offentliga toaletter.		Ökad attraktivitet och trivsel på allmän plats.
Skapa möjlighet för ungdomar att få arbete inom nämndens verksamhet.		Fler arbetstillfällen och förbättrad integration.
Medverka till trygga offentliga rum som svarar mot behoven i staden till exempel genom fortsatt systematiskt arbete med grönska, klottersanering och renhållning.		Ökad trygghet.
Bidra till att brottsligheten minskar och tryggheten ökar i Uppsala kommun genom ett kunskapsbaserat		Ökad trygghet

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
systematiskt arbete i samverkan med andra.		
Erbjuda ungdomar från Gränbyskolan lönearbete inom nämndens verksamhet.		Stärkt koppling mellan skola och arbetsliv och en första erfarenhet av arbetslivet för ungdomar från Gränbyskolan.

Uppdrag 31. Förhindra att välfärden missbrukas genom att motverka alla former av välfärdsbrott och arbetslivskriminalitet i kommunens verksamheter och hos de leverantörer som anlitas av kommunen.

Alla nämnder och bolagsstyrelser behöver vidta åtgärder för att förebygga, upptäcka och motverka välfärdsbrott och arbetslivskriminalitet. Företag och organisationer som fuskar och bryter mot regler i arbetslivet ska utestängas från fortsatta relationer med kommunen. Det kan vara brott mot regler om arbetsmiljö, att företag eller organisationer tar del av bidrag som de inte har rätt till, inte betalar skatter och avgifter eller låter människor arbeta som inte har arbetstillstånd i Sverige. Systematiska kontroller för att upptäcka fel, oegentligheter och infiltration samt bakgrundskontroll av individer och företrädare för bolag och föreningar inför exempelvis avtalstecknande, utbetalningar, anställning och konsultverksamhet ska utvecklas. En kommungemensam kontrollfunktion ska inrättas för att stödja organisationen i arbetet. Myndighetssamverkan ska öka för att bekämpa den organiserade brottsligheten, de kriminellas ekonomi och utnyttjande av de offentliga systemen.

Tabell 28. Nämndens åtgärder till Uppdrag 31. Förhindra att välfärden missbrukas genom att motverka alla former av välfärdsbrott och arbetslivskriminalitet i kommunens verksamheter och hos de leverantörer som anlitas av kommunen.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Genomföra verksamhetsanpassade kunskapshöjande aktiviteter kring välfärdsbrott.	Handlingsplan mot välfärdsbrott	Ökad kunskap om välfärdsbrotts påverkan på den egna verksamheten.
Tydliggöra och vid behov skärpa konsekvenser vid bristande efterlevnad inom avtal, kontrakt och överenskommelser, exempelvis möjligheterna till uppsägning och vitesföreläggande.	Handlingsplan mot välfärdsbrott	Ökad förmåga att förebygga och agera mot välfärdsbrottslighet.
Utveckla bakgrundskontroll av individer och företrädare för bolag och föreningar inför exempelvis avtalstecknande, utbetalningar, anställning och konsultverksamhet.	Handlingsplan mot välfärdsbrott	Ökad förmåga att förebygga och agera mot välfärdsbrottslighet.
Utveckla arbetssätt för att omhänderta avvikelser med välfärdsbrottskoppling i exempelvis kontroller och uppföljning.	Handlingsplan mot välfärdsbrott	Ökad förmåga att förebygga och agera mot välfärdsbrottslighet.
Se över och utveckla internkontrollarbetet för att förebygga välfärdsbrott och otillåten påverkan.	Handlingsplan mot välfärdsbrott	Ökad förmåga att förebygga och agera mot välfärdsbrottslighet.
Implementera avtalsansvariga inom projektverksamheten för nämndens ramavtal.		Minskad sannolikhet för välfärdsbrott kopplat till nämndens projektverksamhet.

Uppdrag 32. Förebygg och bryt segregationen och stärk den sociala sammanhållningen.

Genom att arbeta tillsammans för att minska orsakerna till segregation och ojämlika livsvillkor ökar alla invånares möjligheter till en bra framtid samtidigt som otrygghet och kriminalitet motverkas och kommunens attraktivitet stärks. Kommunens verksamheter ska vara tillgängliga för alla och motverka segregation. Områdesarbetet ska fördjupas med stärkt lokal närvaro, invånarinflytande och ett tydligare områdesansvar för att hålla samman insatser i områden med störst sociala utmaningar. Samhällsbyggandet ska bidra till socialt värde och användas som ett verktyg för ökad sammanhållning. Sociala hänsyn ska stärkas genom utveckling av geografiska lägesbeskrivningar och sociala konsekvensanalyser. Bostadsutbudet ska främja en ökad blandning av hushåll i olika delar av kommunen för att öka sammanhållning, trygghet och attraktivitet i hela Uppsala.

Tabell 29. Nämndens åtgärder till Uppdrag 32. Förebygg och bryt segregationen och stärk den sociala sammanhållningen.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Säkra en god skötsel och utformning av offentlig miljö där socioekonomiska aspekter väger in.		Bidra till att minska risken för ökad polarisering.
Arbeta för attraktiva mobilitetslösningar för att möjliggöra sänkning av parkeringstalet och därav minskade boendekostnader, mindre trängsel och minskad klimatpåverkan		Minskade boendekostnader i nybyggda bostadsområden.
Planera för sammanhängande strukturer där stadsdelar och områden byggs samman med hjälp av nämndens ansvarsområden.		Ökad sammanhållning och tillgänglighet mellan stadsdelar.
Säkra målpunkter i stadsdelarna.		Förbättrad tillgänglighet och orienterbarhet i stadsdelarna
säkerställ att stadsutvecklingen medverkar till att bryta segregationen och inte förstärker utanförskap i arbetet med projektportföljen och lokalförsörjningsplanen.		Förstärkt arbete för att bryta segregation och minskat utanförskap.

Uppdrag 40. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och social gemenskap.

Den psykiska ohälsan ökar i samhället, även bland barn och unga. Den grundar sig i både yttre faktorer och inre faktorer som påverkar människors mående. Att stärka skyddsfaktorer som trygg närmiljö, bra boende, utbildning, goda levnadsvanor, sociala relationer, meningsfyllda aktiviteter och gemenskap skapar förutsättningar för Sida 49 psykiskt välbefinnande. Kommunen behöver fokusera på främjande och förebyggande åtgärder, utveckla samverkan med Region Uppsala och civilsamhället, samt ge extra stöd till utsatta grupper. Alla verksamheter ska bidra i arbetet med att stärka samhällets skyddsfaktorer för psykisk hälsa. Med innovativa arbetssätt och i bred samverkan ska kommunen skapa jämlika förutsättningar för social gemenskap. Skolan har ett särskilt ansvar för att främja hälsa och arbeta förebyggande mot psykisk ohälsa bland barn och unga.

Tabell 30. Nämndens åtgärder till Uppdrag 40. Stärka arbetet med att främja psykisk hälsa och social gemenskap.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Ta fram utvecklingsplaner för Fjällnora och Sunnerstaåsen. Genomför utvecklingsplanerna för Hammarskog och Björklinge.		Ökad folkhälsa.
Uppmuntra till fysisk aktivitet genom att erbjuda attraktiva och tillgängliga parker och grönområden.		Ökad fysisk aktivitet som även påverkar det psykiska måendet positivt.
Se över och inkludera suicidprevention i trafiksäkerhetsarbetet.		Minska antalet suicid i trafikmiljön.
Säkra inflytande från resenärer och funktionsrättsrörelsen kring samhällsbetalda persontransporter för att resorna ska bli tryggare, pålitligare och ändamålsenligare för den enskilde.	Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Tyggare, pålitligare och ändamålsenligare resor för den enskilde.

Uppdrag 41. Insatser mot droger i skolan och barns och ungas nära miljö ska stärkas.

Skola och fritidsverksamhet ska vara en trygg arbetsplats för både elever och personal. Verksamheterna ska vara en plats fri från droger som exempelvis alkohol, narkotika, dopingpreparat, tobaks- och nikotinprodukter. Unga personer som uppvisar normbrytande beteende ska fångas upp tidigt och ges det stöd de behöver. Kommunen ska fortsätta samarbeta med polisen med riktade insatser till unga för att motverka användande och förekomst av droger i barns och ungas offentliga miljö. Det behövs ett bra förebyggande arbete och fungerande rutiner för att tidigt uppmärksamma och agera vid misstanke om barns och ungas droganvändning. Kommunen ska använda effektiva och beprövade metoder, till exempel narkotikahundsök, för att stävja förekomst av droger bland barn och unga.

Tabell 31. Nämndens åtgärder till Uppdrag 41. Insatser mot droger i skolan och barns och ungas nära miljö ska stärkas.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Beakta trygghets- och säkerhetsfrämjande och brottsförebyggande aspekter i fysisk planering, underhåll och ombyggnation i den offentliga miljön.	Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete	Ökad trygghet på allmän plats.

Uppdrag 42. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Kommunen ska ha en god förmåga till krisberedskap och civilt försvar. Planering för att minska sårbarheter, stärka kontinuitetshantering och öka förmågan att hantera fredstida samhällsstörningar behöver fortsätta. Planeringen för civilt försvar ska fortsätta stärkas i alla samhällsviktiga verksamheter. Kommunens förmåga till civilt försvar tar sin utgångspunkt i kommunens krisberedskap och syftar till att inför och under höjd beredskap och ytterst krig värna befolkningen, säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna samt bidra till Försvarsmaktens förmåga att möta ett väpnat angrepp. Trygghetspunkter i staden och landsbygderna ska vara ett led i detta arbete. Ett systematiskt arbete med utbildning och övning krävs inom kommunens verksamheter. Samverkan och samordning med relevanta aktörer är av största vikt. Beredskap krävs även för att kunna arbeta analogt när vardagens tillgängliga teknik inte längre fungerar. En förutsättning för detta arbete är att kommunen fortsätter öka sin förmåga att hantera uppgifter inom området säkerhetsskydd.

Tabell 32. Nämndens åtgärder till Uppdrag 42. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Nämndens åtgärd	Koppling till styrdokument	Förväntade effekter av åtgärden
Öka nämndens förmåga att upprätthålla kontinuitet inom samhällskritisk verksamhet.		Förstärkt förmåga att hantera kriser.
Genomför krisövningar för att ha en beredskap att säkra livsmedel, hantera översvämningar, säkra tekniska system och bidra till evakueringsförmågan.		Stärkt krisberedskap.
Koppla krisberedskap till landsbygds- och klimatfrågor.		Stärkt krisberedskap.
Säkra tillgången till tunga fordon genom upphandling av fordon som drivs av lokalt producerade bränslen, till exempel biogas, el och i framtiden vätgas.		Tillgången till tunga fordon stärks.

Nämndens grunduppdrag

Nämnden bidrar till ett tryggt samhälle genom att särskilt ta hänsyn till trygghetsskapande aspekter i förnyelsen och utbyggnaden av kommunen. Investeringar i lekplatser och parker prioriteras till de områden i kommunen som har lägre tillgång.

Renhållning och städning på allmän plats genomförs med högre frekvens i områden med större behov. Förutom att det är positivt för den upplevda tryggheten när det är städat i närområdet bidrar den ökade renhållningen till att fler människor rör sig på platserna vilket också bidrar till ökad trygghet.

Nämnden ska säkra tillgänglighet i samband med ny- och ombyggnation. Det som byggs ska bli tillgängligt, exempelvis gångvägar görs tillgängliga för medborgare med synnedsättning med så kallade sinusplattor. Framkomlighet och tillgänglighet ska också säkras i samband med avstängningar vid grävarbeten.

Arbetet med säker skolväg för barn och unga samt insatser för att öka antalet barn och unga som går eller cyklar till förskola, skola och fritidsanläggningar utförs till stor del inom grunduppdraget. Det görs både genom fysiska åtgärder och genom informationskampanjer riktade till föräldrar och barn i samarbete med utbildningsnämnden.

Nämnden gör löpande åtgärder för att stärka trafiksäkerheten, bland annat genom hastighetssänkande åtgärder och genom att bygga ut cykelvägarna i kommunen.

Indikatorer

Tabell 33. Nämndens indikatorer till uppdrag och grunduppdrag som kopplar till fokusmål 4.

Målsättning	Indikator	2024	2025	Jämförelse-värde	Nr MoB	Källa
Bibehålla	Antal feriearbetande ungdomar	366				Egen uppföljning
Öka	Antal nya offentliga toaletter	10				Egen uppföljning
2026: 84 2028: 84,5	Medborgarundersökningen – Trygg utomhus i området där du bor, andel			R12: 83,5	23	Kolada N00610/ N00611

	(%) (medelvärde för frågorna som gäller när det är mörkt ute samt ljust ute)

Budget 2026

Nämndens budget utgår från den budget med fördelning av kommunbidrag som kommunfullmäktige beslutat i Mål och budget. Prisuppräkningen för 2026 är 10.9 miljoner kronor och riktade resultatförstärkande åtgärder är 9 miljoner kronor, en ökning med 1,9 miljoner kronor jämfört med 2025. Utöver generell volym- och prisuppräkning samt riktade resultatförstärkande åtgärder, får nämnden följande resurstillskott enligt mål och budget.

Tabell 34. Nivåpåverkande beslut, belopp i miljoner kronor

Nivåpåverkande beslut	Budget 2026
Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsörjningsplan	3,2
Källsortering offentlig plats	1,0
Löpande skötselåtgärder för Gamla Uppsala Åskullar	0,4
Mål 30% krontäckning 2034: Utökad kostnad för skötsel/drift	0,2
Ny hyressättningsmodell införs av Uppsala kommun arenor och fastigheter AB	1,6
Sommargator: Ökad satsning på renhållning, blommor och helhetsupplevelsen	2,0
Teknisk justering: Hospitalträdgården är färdigställd och övergår från projektdrift till förvaltning	2,1
Utökad sopsaltning	0,7
Åtgärder för grönstruktur och trivsel i city	1,0
Ökad driftkostnad för ökad volym från investeringsprojekt och exploateringsprojekt	13,4
Ökat gatuunderhåll: Förebyggande beläggningsarbeten, kantskärning, dikning och linjemålning	2,7
Summa	**28,3**

Tabell 35. Tidsbegränsade satsningar, belopp i miljoner kronor

Tidsbegränsade satsningar	Budget 2026
Bullerskyddsåtgärder enligt handlingsplan för trafikbuller 2025–2026	4,0
Icke aktiveringsbara kostnader i investeringsprojekt	29,4
Kapitalkostnad och kreditivränta enligt beslutad investeringsbudget	263,2
Kapitalkostnader för tillkommande anläggningar från exploateringsprojekt	99,4
Klimatbudgetåtgärd: Utveckla arbetet med masshantering i syfte att minska negativ miljöpåverkan	0,5
Klimatbudgetåtgärd: Inför livscykelanalyser som utgångpunkt för beslut inom bygg- och anläggningsprojekt	2,0
Mål 30 %krontäckning 2034: förstudier trädplantering 2026–2027	0,3
Ramjustering: Effekthemtagning av avtalsuppföljning och förstärkt arbete mot felaktiga utbetalningar	-0,8
Vaksala torg med flera torg 2026–2030: Gröna, trivsamma och levande torg	1,0
Summa	**399,0**

Tabell 36. Nämndens driftbudget, belopp i miljoner kronor

	Budget 2026	Budget 2025	Prognos 2025
Egenavgifter färdtjänst	12,5	10,2	11,8
Taxor och avgifter	10,0	8,6	11,1
Hyror och arrenden	44,6	48,5	42,5
Försäljning verksamhet	59,4	59,4	67,6
Bidrag, drift och investeringar	9,1	9,4	12,4
Bidrag återvinning av förpackningar	62,4	51,9	62,2

Summa intäkter	**198,0**	**188,0**	**207,6**
Intervägh̊llning	-86,5	-82,3	-63,5
Gatuunderhåll	-48,8	-51,8	-55,1
Drift och underhållsbidrag till vägföreningar	-17,0	-15,4	-16,3
Transportkostnader färdtjänst	-81,3	-79,8	-79,0
Drift- och underhållskostnader	-177,5	-162,2	-162,3
Personalkostnader	-160,4	-150,3	-152,0
Ersättning tjänst för återvinning av förpackningar	-62,4	-51,9	-62,2
Kommungemensamma fördelade kostnader	-65,5	-62,3	-62,1
Utrangeringskostnader		-0,4	-1,4
Nämnden	-1,9	-1,8	-2,2
Avskrivningar	-282,4	-276,8	-271,7
Summa kostnader	**-983,7**	**-935,0**	**-927,8**
Finansiella kostnader	-80,6	-83,2	-75,8
Summa nettokostnader	**-866,4**	**-830,2**	**-796,0**

Kommunbidrag fördelat per verksamhet			
Politisk verksamhet (1)	1,9	1,8	1,8
Infrastruktur m.m. (2)	773,6	736,8	736,8
Vård och omsorgsverksamhet (5)	88,4	89,2	89,2
Affärsverksamhet (7)	2,5	2,4	2,4
Summa kommunbidrag	**866,3**	**830,2**	**830,2**

Resultat	**0,0**	**0,0**	**34,2**

Intäkter
De externa intäkterna inom verksamheterna är budgeterade utifrån förväntade volymer för 2025 och tecknade avtal för 2026. Hänsyn har tagits till beslutade förändringar gällande taxor och avgifter.

Kostnader
Nämnden har sett över personalkostnaderna och lagt in ett generellt frånvaroavdrag inom samtliga verksamheter. För att möta eventuella oförutsedda kostnader har det lags en buffert inom avdelningen om 8 miljoner kronor. Bufferten ska även täcka kostnader för kommande utredningar inom klimatbudgeten.

Avskrivningar och finansiella kostnader
Budgeten för avskrivningskostnader och finansiella kostnader bygger på beräkning av befintliga anläggningstillgångar och en uppskattning av tillkommande anläggningstillgångar 2026. Beräkningen ligger till grund för de kommunbidrag nämnden erhåller i mål och budget. Även kostnader för kreditivränta avseende pågående nyanläggningar inryms i finansiella kostnader.

Nämndens investeringar

Anslaget till investeringar 2026 uppgår till 402 miljoner kronor enligt mål och budget. I projektkostnaderna ingår den tid som förvaltningens medarbetare lägger för projektledning. Sett till det ekonomiska läget har nämndens investeringsplaner setts över och vissa projekt skjutits fram i tid. Fortfarande är det dock höga ambitioner och en omfattande investeringsplan.

Tabell 37. Investeringsbudget 2026–2030, belopp i miljoner kronor

	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Infrastruktur					
- varav park barn natur biologisk mångfald	67	40	33	38	27
- varav stadsutveckling stråk-förbindelser	126	127	99	127	176
- varav stadsutveckling allmän plats	76	45	31	11	53
- varav gång - och cykelfrämjande åtgärder	35	74	32	30	39
- varav hållbart resande - mobilitet	27	11	12	12	23
- varav teknik och miljöutveckling	72	53	59	52	56
Summa	**403**	**350**	**266**	**270**	**374**

Projektlista med samtliga investeringsprojekt bifogas för kännedom (se Verksamhetsplan och budget 2026, bilaga 3), i listan framgår vilka projekt som ingår i respektive kategori. Nämnden beslutar om eventuella omfördelningar i samband med prognoser vid delårsboksluten per mars och augusti.

Bilaga 1 Styrdokument

I denna bilaga finns en sammanställning av de politiskt beslutade planer och program som innehåller mål eller åtgärder riktade gatu- och samhällsmiljönämnden.

- Handlingsplan för näringslivsprogrammet
- Uppsala kommuns handlingsplan för luftkvalitet
- Handlingsplan för avfallsplan
- Handlingsplan för mobilitet och trafik
- Handlingsplan för trafikbuller 2024-2028
- Handlingsplan mot välfärdsbrott
- Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism i Uppsala kommun
- Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete
- Energiprogram 2050
- Handlingsplan för Gottsundaområdet 2021-2030
- Handlingsplan för Gränby, Kvarngärdet och Löten
- Vattenprogram för Uppsala kommun
- Handlingsplan för idrottspolitiskt program
- Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Nämndens styrdokument för det egna verksamhetsområdet

- Handlingsplan för offentliga toaletter
- Plan för Uppsalas parker
- Riktlinjer för lekmiljöer

Bilaga 2 Uppföljningsplan

Inledning

Nämndens följer systematiskt upp verksamheten för att kontrollera och förbättra kvaliteten inom nämndens ansvarsområden och för att följa upp det som beslutats i verksamhetsplanen.

Uppföljningen strävar efter att synliggöra och analysera skillnader och därmed upptäcka var det kan finnas förbättringspotential och se vilka områden som behöver prioriteras ytterligare. Skillnader mellan kvinnor och män synliggörs, om möjligt. Andra skillnader kan vara mellan barn, unga och vuxna, mellan geografiska områden och mellan utförare.

Uppföljningen utgår från tillförlitliga och dokumenterade källor. Nyttan av nämndens uppföljning ska överträffa kostnaderna för den, även om en strikt ekonomisk kalkyl inte kan tas fram.

Nämndens uppföljning

Vid varje delårsuppföljning och vid årsredovisningen bedömer nämnden i vilken mån den bidragit till att förverkliga kommunfullmäktiges fokusmål och uppdrag samt de egna nämndmålen. Bedömningen baseras på uppföljningen av beslutade åtgärder och, där det är möjligt och lämpligt, även med stöd av indikatorer.

Nämnden kommer att följa upp externa utförare samt egen regi under året enligt upprättade rutiner. Nämnden följer upp sitt ekonomiska läge kontinuerligt under året och redovisar ett periodiserat resultat månadsvis. Detta innebär att nämnden varje månad (februari-november utom juni) jämför det ackumulerade resultatet med budget och gör en helårsprognos. Alla kostnader och intäkter ska så långt som möjligt belasta rätt period för att ge rättvisande information om nämndens ekonomiska läge.

En fördjupad uppföljning per verksamhetsområde och delverksamhet sker per mars, per augusti samt i årsredovisningen. Den ekonomiska uppföljningen redovisas till nämnden på minst samma nivå som i budget. I de fall uppföljningen visar avvikelser mot förväntat resultat, ska nämnden besluta om åtgärder.

Bilaga 3 Investeringsplan

Nedan ses nämndens investeringsplan för 2026 med plan för 2027–2028.

Klimatbudgeten omfattar projekt med en investering över fem miljoner kronor och som är i produktionsskede under 2026 eftersom det är då utsläppen uppstår. En del åtgärder saknar klimatbudget eftersom arbetssättet är under uppbyggnad. Nämnden har använt vedertagna beräkningsmodeller för att beräkna projektens utsläpp. Uppföljning av de faktiska utsläppsvärdena kommer genomföras löpande och redovisas när respektive projekt är slutfört i den ordinarie verksamhetsuppföljningen. Nämnden kommer även redovisa resultaten till Uppsala klimatprotokoll.

Tabell 38. Investeringsplan för 2026 fördelat på investeringskategorier belopp i miljoner kronor

Summa investeringar per kategori	Budget 2026
Park-Barn-Natur-Biologisk mångfald	66,9
Stadsutveckling-stråk-förbindelser	125,6
Stadsutveckling-allmän plats	75,7
Gång- och cykelfrämjande åtgärder	34,8
Hållbart resande - mobilitet	26,9
Teknik och miljöutveckling	72,4
Summa	**402,4**

Tabell 39. Detaljerad investeringsplan för åren 2026 – 2028 inklusive klimatbudget per projekt , belopp i miljoner kronor.

Park-Barn-Natur-Biologisk mångfald	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Klimatbudget 2026 (ton CO_2)
Belopp i miljoner kronor				
Stadsträdgården	4,7	0,2	3,2	79
Carolinaparken	3,6	0,0	0,1	59
Tibble ängar lekplats i Björklinge	0,8	0,0	0,0	13
Ynglingaparken	2,1	0,0	0,0	35
Ortspark Länna	3,7	0,0	0,0	62
Bärbyparken	0,2	1,3	0,0	
Lekplatser Vattholma	0,2	1,3	0,0	
Österplan södra delen, park	1,8	5,9	0,0	30
Nybygårdsparken	0,5	4,2	0,0	
Nybyparken	0,3	1,5	0,0	
Vallarparken	0,2	1,0	0,0	
Mindre renoveringar lekplatser	1,6	1,6	1,6	27
Skarholmen - brygga, strandpark, entré	18,6	8,0	0,0	185
Gottsundagipen	6,6	0,0	0,0	110
Fosfordammar, biologisk mångfald och gestaltning	1,0	1,0	1,0	17
Träd - årlig budget	4,6	6,2	6,2	77
Sittplatsstrategi - årlig budget	0,9	0,0	0,0	15
Börjetull samfinansiering MEX	6,9	0,8	0,0	60

Kv Hugin samfinansiering MEX	1,4	3,5	0,0	
Nytt bad Vårdsätraviken	3,2	4,3	0,0	54
Upprustning Naturstråk/Friluftsområden (upprätthåll samma ambitionsnivå)	1,3	1,6	1,1	22
Linnéstigar	0,2	0,2	0,2	
Sunnerstagropen, utveckling	1,2	1,7	0,4	28
Vandringsled från busshållplats i Hammarskog	0,3	0,0	0,0	
Medborgarbudget: Investeringar med anledning av medborgardialog	1.0	1.0	1.0	
Summa	**66,9**			

Stadsutveckling-stråk-förbindelser	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Klimatbudget 2026 (ton CO_2)
Belopp i miljoner kronor				
Planskilda korsningar	47,3	12,5	0,0	790
Dag Hammarskölds väg (Ulleråkersvägen-Regementsvägen)	1,0	0,0	0,0	
Östra Ågatan Islandsbron.-Industrigatan, anläggning	0,6	5,6	5,6	
Östra Ågatan (Drottninggatan-S:t Olofsg)	0,8	11,0	0,0	
Råbyvägen Kv Vapenhuset	1,9	2,1	5,0	
Börjetull samfinansiering MEX	0,8	0,0	0,0	
Beläggningsreinvestering - GATA - årlig budget	32,9	32,4	34,0	313
Beläggningsreinvestering - GC - årlig budget	7,2	7,7	8,2	32
Beläggningsreinvestering - Gångbana - årlig budget	4,1	4,1	4,6	15
Reinvestering Gata - årlig budget	7,2	7,7	8,2	
Reinvestering gata - staket, räcken - årlig budget	1,1	1,1	1,1	
Tillgänglighet Gata - årlig budget	1,0	3,7	3,7	
Vretgränd, cykelbro	6,0	0,0	0,0	110
Bro över Fyrisån Librobäck	7,1	0,1	0,1	120
GC-bro över Vaksalagatan	1,2	2,9	11,8	
Broar - årlig budget	7,3	7,3	7,3	
Vägbroar, suicidprevention	1,0	1,0	1,0	
Elfordon i investeringsprojekt	3,0	0,0	0,0	
Erfarenhetsjustering	-5,9	0,0	0,0	

Summa	**125,6**			

Stadsutveckling-allmän plats	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Klimatbudget 2026 (ton CO_2)
Belopp i miljoner kronor				
Södra Åstråket genomförande	0,5	2,0	2,0	
Södra Åstråket - Kap	9,7	6,0	9,9	168
Dragarbrunnsgatan 2.0	8,3	15,7	0,0	72
Slottsparken	16,6	3,9	0,4	296
S:t Persgatan, i anslutning till Planskilda korsningar	0,5	9,4	0,0	
Kungsängstorg (Greenline)	9,0	0,1	0,0	29
Fyristorg	10,0	15,6	0	87
Norra Stadsparken	0,5	0,0	3,1	
Västertorg	10,3	0,0	0,0	89
Vaksala torg	9,0	0,0	0,0	161
Periodiska systemet	1,5	0,0	0,0	
Summa	**75,7**			

Gång- och cykelfrämjande åtgärder	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Klimatbudget 2026 (ton CO_2)
Belopp i miljoner kronor				
Cykelväg Ulva via Klastorp	15,0	17,8	0,0	130
Snabbcykelled 6 - Librobäcksleden	8,0	6,8	0,0	97
GC-väg väg 600 till Björklinge skola	1,7	0,0	0,0	
Österplan, gång- och cykelväg norra delen	0,1	1,6	0,0	
GC-bana Lurbo bro - Dalkarlskärrsvägen	0,5	4,6	0,0	
GC-väg Granitvägen	1,0	8,2	0,0	
Cykelväg gm park Nåntuna, Sävja 2:8	1,9	0,0	0,0	
Gång- och cykelfrämjande åtgärder - årlig budget	5,7	5,7	6,4	
Cykelparkeringar - årlig budget	2,0	2,0	4,2	
Cykelöverfarter - årlig budget	3,6	3,6	4,2	
Cykelvårdsstationer - årlig budget	0,7	0,7	2,2	
Cykelvägvisning - årlig budget	0,5	1,5	0,0	
Erfarenhetsjustering	-5,9	0,0	0,0	
Summa	**34,8**			

Hållbart resande-mobilitet	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Klimatbudget 2026 (ton CO_2)
Belopp i miljoner kronor				
Pendlarparkering/bytespunkter - årlig budget	4,8	2,5	0,0	41
Trafiksäkerhetsåtgärder - årlig budget	5,3	3,5	1,5	46
Busshållplatser - årlig budget	6,6	5,5	5,5	57
Trafiksignaler - årlig budget	4,0	0,5	6,2	
Åtgärder för buller- och vibrationsutredningar enligt väghållaransvar	11,1	4,5	2,7	96
Parkeringsreglering - årlig budget	0,5	0,0	0,0	
Framkomlighet kollektivtrafik (Framkollus)	0,5	0,0	0,0	
Erfarenhetsjustering	-5,9	0,0	0,0	
Summa	**26,9**			

Teknik och miljöutveckling	Budget 2026	Plan 2027	Plan 2028	Klimatbudget 2026 (ton CO_2)
Belopp i miljoner kronor				
Armaturbyte - årlig budget	12,7	6,4	6,4	
Stolpbyte - årlig budget	6,4	6,4	6,4	
Belysning - årlig budget	1,5	1,5	1,5	
Offentliga toaletter - årlig budget	7,2	8,2	8,2	
Byte av pumpar och skåp, Dagvatten - årlig budget	1,1	1,0	1,0	
Reinvestering tekniska anl. - årlig budget	0,8	2,2	2,2	
Dagvattennät - årlig budget	2,1	2,2	2,2	
Källsortering på allmän plats - årlig budget	10,3	5,2	5,2	
Kallstensmurar och trappor - årlig budget	3,1	2,2	2,2	
Hamn och farled	3,2	3,2	0,0	
Maskininvesteringar	18,0	16	18	
Spridningsminskande åtgärd vid Vedyxa (permanent/långsiktig)	2,0	0,0	0,0	
Återvinning och cirkularitet Librobäck	2,0	0,0	0,0	
Massåtervinning Vaskesta (Uppsala Eke 2:7)	2,5	0,0	0,0	
Oförutsedda investeringar	5,4	0,0	0,0	
Erfarenhetsjustering	-5,9	0,0	0,0	

Summa	**72,4**